

**A 2023-AS SZLOVÁKIAI VÁLASZTÁSOK
ÉS A MAGYAR VÁLASZTÓBÁZIS
MOZGÁSÁNAK ELEMZÉSE**

Tartalom

Mészáros András, Óry Péter:

A 2023-as parlamenti választások és választóbázis mozgásának elemzése 4

Óry Péter:

Hova sodródik a magyar szavazó? 48

Öry Péter (szöveg), Mészáros András (adatfeldolgozás és -vizualizáció)

A 2023-as parlamenti választások és választóbázis mozgásának elemzése

1. Alapvető meghatározások

1.1. Szlovákia lakossága – a magyarok aránya

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsába 2023. szeptember 30-án tartottak előrehozott választásokat. Az ország lakossága a 2021-es népszámlálás eredménye szerint 5 449 270 fő. A választási eredmények elemzése érdekében fontos pontosítanunk, hogy az országban a népszámlálás során 422 065-en vallották magukat magyar nemzetiségűeknek, ez az összlakosság arányában 7,75 százalékot jelent. A 2021-ben első ízben bevezetett második nemzetiség megadásának lehetősége bővítette az önmagukat magyarnak vagy magyaroknak is való személyek számát, az így bővült adat szerint a magyarok száma 456 154 fő lett, ami viszont 8,37 százalékos arányt jelent.

A későbbi folyamatok és adatok pontos ismerete érdekében fontos tudni azt is, hogy miként alakult az egyes népszámlálások során a magyarság száma és számaránya Szlovákiában. Az 1991-es 567 296 (10,8%) fős magyarság 2001-re 520 528 (9,7%) főre fogyatkozott. Még nagyobb volt a csökkenés a 2011-es népszámlálási adatoknál, ahol már csupán 458 467 (8,5%) személy vallotta magát magyarnak.

1.2. A választásra jogosultak számának meghatározása

A 2023. szeptember 30-án tartott választásoknál a választásra jogosultak számának meghatározása tekintetében nincs különösebb kérdés, hiszen a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatala, valamint az országos választási bizottság is nyilvánosságra hozta a választói névjegyzékbe vett személyek számát. A választásokon való részvételre 4 388 872 személy volt jogosult. Ebből a legegyszerűbb és legáltalánosabb megállapítása a magyar választók számának, ha a szavazásra jogosultak számára vetítjük rá a magyarok arányát, de ez nem tekinthető pontos meghatározásnak.

Szavazati joggal rendelkezők száma	4 388 872
Magyarok aránya országosan első nemzetiség szerint	7,75%
Magyar szavazók száma első nemzetiség szerinti modellel	340 138
Magyarok aránya országosan első és második nemzetiség szerint	8,37%
Magyar szavazók száma első és második nemzetiség szerinti modellel	367 349

1. táblázat - A magyar szavazók számának modellezése a magyarok aránya alapján (2023-as parlamenti választás)

Egy másik lehetőség a szavazati joggal rendelkezők országos arányát vetíteni a népszámlálási adatokban foglaltakra. Az így kapott számadat a következő:

Lakosság	5 449 270
Szavazati joggal rendelkezők száma	4 388 872
Szavazati joggal rendelkezők aránya	80,54%
Magyarok száma első nemzetiség szerint	422 065
Magyar szavazók száma első nemzetiség szerinti modellel	339 933
Magyarok száma első és második nemzetiség szerint	456 154
Magyar szavazók száma első és második és második nemzetiség szerinti modellel	367 389

2. táblázat - A magyar szavazók számának modellezése a szavazásra jogosultak aránya alapján (2023-as parlamenti választás)

A fenti adatok szerint tehát az első nemzetiségüket a 2021-es népszámláson magyarnak vallók a választások tekintetében – a modellezett számítás szerint – **kerékítve 340 ezer magyar** választópolgárt jelentettek Szlovákiában.

A pontosság kedvéért viszont az országos lakosságon, illetve a magyar közösségen belüli korcsoportos kérdést is vizsgálatunk tárgyává kell tenni. Itt újra csak a Szlovák Köztársaság Statisztikai Hivatalából származó adatokra kell hivatkoznunk, melyek szerint a 2021-es népszámláláson 360 723 **tizennyolc év feletti magyar lakosa** volt Szlovákiának. Ez az adat kizárólag az első nemzetiségre vonatkozik. A magyar szavazópolgárok számaként akár ezt is meghatározhatnánk, de itt még a közel két év alatt lezajlott csökkenést is modellezni kell. Összeségében nézetünk szerint a helytálló meghatározás, hogy Szlovákiában az első és második nemzetiség szerint **legalább 340 ezer és legfeljebb 367 ezer magyar** szavazópolgárról beszélhettünk. Bár pontos statisztikai adat a magyarok halálkozásáról és felnőttkorba lépéséről nem áll éves bontásban rendelkezésünk, az eddigi ismeretek szerinti arányosítást követően vélhetően a valósághoz legközelebbi számként a **355 ezer magyar választópolgárt tekinthetnénk 2023 szeptemberében.**

1.3. Választási rendszer

A Szlovák Köztársaságban a parlamenti választás egyfordulós és arányos. Az ország egésze egy választási kerületnek számít. A szavazók a pártok listáját választják ki és ezen a listán legfeljebb négy személyt helyezhetnek preferenciális szavazatukkal előnybe.

A pártoknak és pártkoalícióknak legkésőbb 90 nappal a választások előtt le kell adniuk a listájukat az országos választási bizottság jegyzőjének. A bejutási küszöb az önállóan induló pártok esetében 5 százalék, két vagy három pártból álló pártszövetségeknek 7 százalék, négy vagy több pártból álló koalíciónak 10 százalék. Állami támogatásban a legalább 3 százalékos választási eredményt elérő pártok részesülnek, mégpedig úgy, hogy minden egyes szavazat után az előző évi átlagbér 1 százalékának megfelelő összeget egyszeri juttatásként kapnak, majd ugyanezen összeget a következő választásokig hátralevő időszakban 48 részletben működési támogatásként fizeti ki az államkincstár. Előrehozott választások esetén működési támogatás időarányosan kerül kifizetésre.

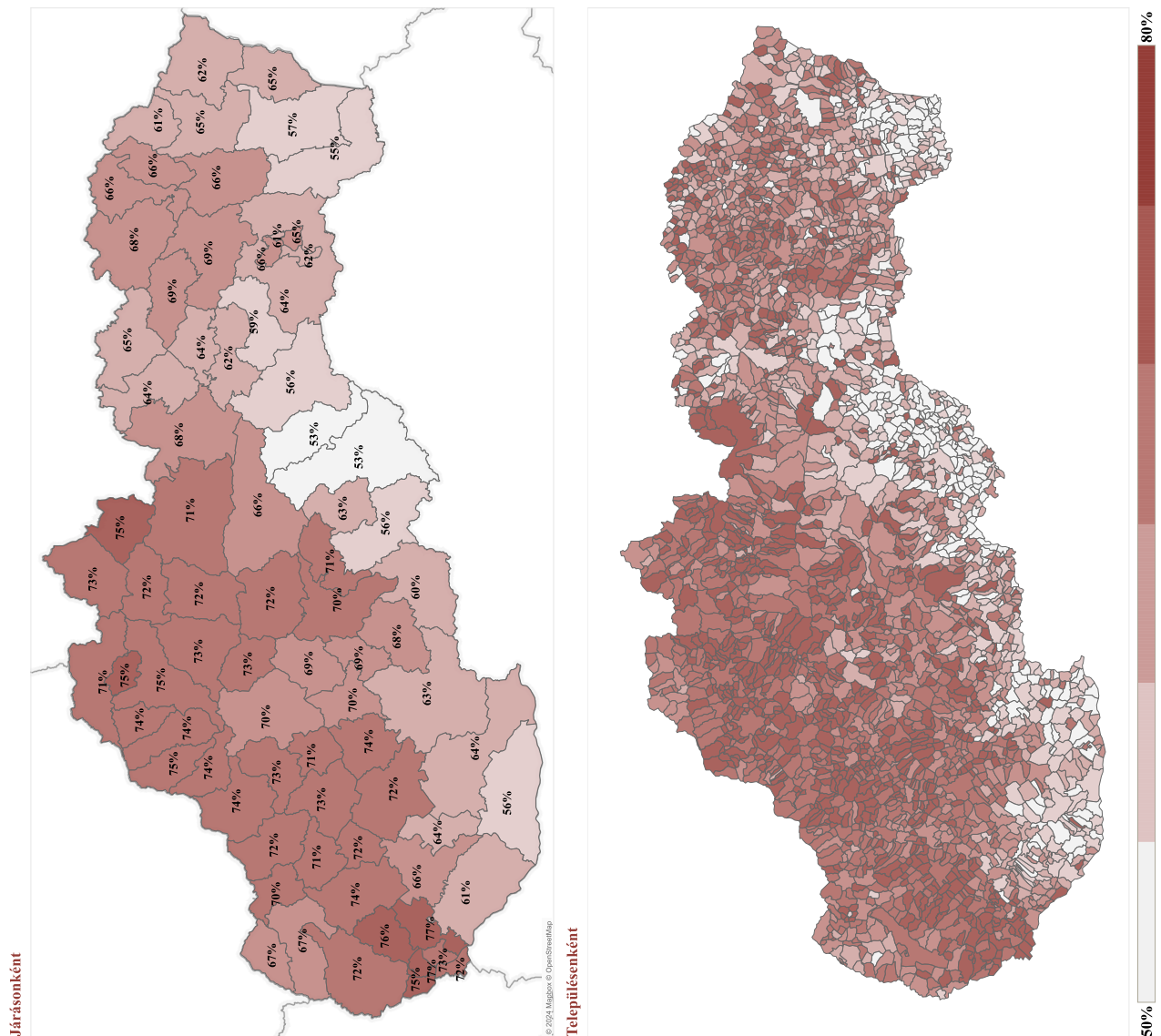
A már említett preferenciális szavazatokkal (a párt listáján személyekre leadott karikával) a szavazók rangsorolják a jelölteket. Amennyiben valamelyik jelölt a leadott preferenciális

szavazatok esetében a pártlistára leadott szavazatok 3 százaléknál több elsőbbségi szavazatot kap, akkor az eredeti sorszámánál előre kerül a jelöltlistán. A jelöltekre leadott preferenciális szavazatok száma szerint új sorrendet állítanak fel a jelöltekből, amely meghatározza, hogy milyen sorrendben jutnak mandátumhoz. Azon esetben, ha a választók nem „karikáznak”, marad a párt jelöltlistájának eredeti sorrendje, mert senki nem kap preferenciális szavazatot.

2. Résztvételi adatok

2.1. Résztvételi arányok

A 2023. szeptember 30-án a választásokon az országban 4 388 872 személy volt jogosult szavazni. A választásokon 3 077 123 személy szavazott, ami 68,51 százalékos részvételi arányt jelentett. Megjegyzendő, hogy a fenti számban 58 779 levélszavazatot is találunk, azaz ennyien szavaztak külföldről. A választási részvétel regionális alakulása az 1. térképen látható, járási és települési bontásban egyaránt.

1. térkép - Választási részvétel járásonként és településenként (2023-as parlamenti választás)

A fentebb említett preferenciális szavazás lehetőségét a választók 83,25%-a használta ki, a legalább 3%-os eredményt elérő pártok közül leginkább a Szlovák Nemzeti Párt, az OLANO és Barátai, a Republika és a Szövetség szavazói voltak a legaktívabbak. Az elsőbbségi szavazás lehetőségével legkevésbé a Progresszív Szlovákia szavazói éltek.

2.2. Magyar járások választási részvétele

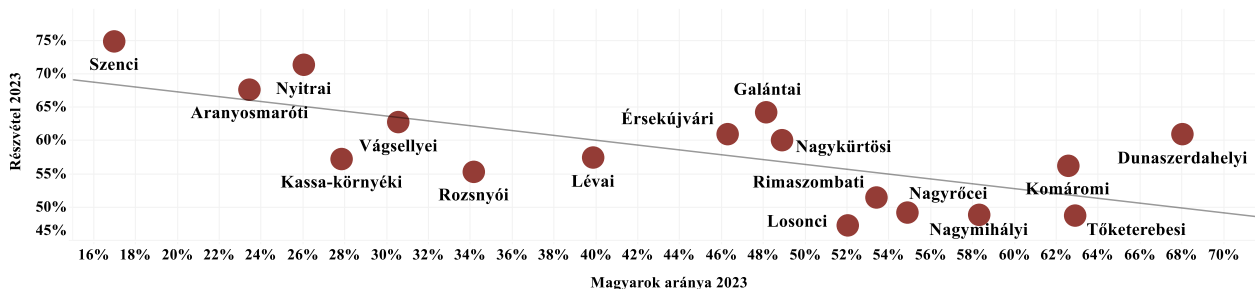
A 1. térképen látható, hogy a magyarok által lakott járások esetében alacsonyabb volt a választási részvételi hajlandóság. A magyarok által lakott járások tekintetében az országos átlag felett csupán három, alacsony magyarságaránnyal rendelkező járás, a Szenci (8,7 százalék magyar), az Aranyosmaróti (0,7 százalék magyar, mindössze egy magyarlakta településsel) és a Nyitrai (3,9 százalék magyar) járás teljesített. Egyértelmű hát a magyar választók részvételi hajlandóságának jelentős alulmaradása a magyarlakta járásokban. Nyilvánvaló – ha összevetjük az országos választási részvételt és a magyarság részvételét –, hogy azon magyarok, akik a lábbal szavazás stratégiáját választják (vagyis sem magyar vonatkozású pártra, de szlovák pártra sem szavaznak), jelentős tartalékokat képeznek.

Járas	Részvétel a magyarlakta településeken	Részvétel a többi településen	Különbség a többi településhez képest	Járas összesen	Különbség a járási átlaghoz képest
Szenci	74,8%	79,3%	-4,5%	77,3%	-2,4%
Aranyosmaróti	67,6%	73,7%	-6,1%	73,6%	-6,0%
Nyitrai	71,3%	72,0%	-0,8%	71,9%	-0,7%
Galántai	64,2%	69,4%	-5,2%	66,2%	-1,9%
Érsekújvári	60,9%	70,4%	-9,5%	64,1%	-3,1%
Kassa-környéki	57,2%	65,9%	-8,8%	63,7%	-6,5%
Vágsellyei	62,7%	70,8%	-8,1%	63,6%	-0,9%
Lévai	57,3%	68,4%	-11,0%	63,5%	-6,1%
Dunaszerdahelyi	60,8%	-	-	60,8%	0,0%
Nagykürtösi	60,0%	60,7%	-0,7%	60,4%	-0,4%
Nagymihályi	48,8%	59,1%	-10,3%	57,3%	-8,6%
Komáromi	56,2%	63,5%	-7,3%	56,3%	-0,2%
Rozsnyói	55,2%	57,9%	-2,6%	56,2%	-0,9%
Losonci	47,2%	61,1%	-14,0%	55,8%	-8,7%
Tóketerebesi	48,7%	59,7%	-11,0%	55,5%	-6,7%
Rimaszombati	51,4%	59,1%	-7,7%	53,4%	-2,0%
Nagyrócei	49,1%	54,9%	-5,8%	53,0%	-3,9%
Magyarlakta járások	58,8%	66,6%	-7,8%	62,7%	-3,9%

3. táblázat - Választási részvétel a magyarlakta járásokban (2023-as parlamenti választás)

Az adatvizualizáció segítségével jól kimutatható a magyar választópolgárok fetszavazási hajlama. Jelen esetben nem az otthonmaradás okait szeretnénk feltárni, csupán arra mutatunk rá, hogy minél nagyobb a magyarok aránya egy adott járásban, annál inkább csökken a részvételi hajlandóság. A táblázatban szereplő adatok az érintett járáson belüli települési szintű összesítésre épültek, tehát nem kizárólag a járási szintű statisztika leképezését jelentik.

Az 1. grafikon jól mutatja, hogy járáson belül csak a magyarlakta településeket figyelembe véve a magyarok arányának növekedésével csökken a részvétel. Ez jelzi, hogy nem szabad kizárólag járási adatokból kiindulva értelmezni egy adott járás részvételi arányát.

1. ábra - A magyarok aránya (csak a járás magyarlakta településeit alapul véve) és a választási részvétel közötti összefüggés a magyarlakta járásokban (2023-as parlamenti választás)

2.3. A magyar szavazók számának meghatározása

A választásokat követő elemzések egyik legfontosabb kérdése a magyar közösség szempontjából annak megállapítása, hogy mennyi lehetett a magyar szavazók száma, ebből mennyien szavaztak magyar politikai szubjektumra, mennyien támogattak szlovák pártot és mennyien maradhattak otthon. A kérdések megválaszolásához mint kiindulópont a szavazásra jogosult magyarok számát kell figyelembe vennünk. Ennek megállapítását már előzőleg megtettük, ahol is legalább 340 ezer és legfeljebb 360 ezer magyar szavazópolgárt tudtunk összesíteni. A modellezett eredményünk szerint vélhetően a 355 ezres szám volt a legközelebb a pontos meghatározáshoz. Természetesen a résztvevő magyarok megállapításához is több típusú modellezést lehet igénybe venni.

Az egyik ilyen, amennyiben az országos részvételi arányt vetítjük a magyarok számára vagy a magyarok arányát az országos részvételi adatra. Mindkettő aránylag pontatlan és nem veszi figyelembe, hogy a magyarok által lakott járásokban a részvételi arány jelentősen alacsonyabb volt az országosnál. Sőt, sokszor az egyes magyarok által lakott járások között is erősen különböztek a mutatók.

Pontosabb modellnek tűnik, ha a magyarok által lakott járásokban a leginkább magyarlakta településeket vesszük (66% feletti magyarság) kiindulópontnak, és az így kapott részvételi arányt egyfajta magyar részvételi átlagnak tekintjük az adott régióban (ún. „benchmark”). Ebből kiindulva pedig ki tudjuk számítani a 16 magyarlakta járás modellezett részvételi arányát a magyarok körében. Külön figyelmet érdemel a modellezésnél a két legnagyobb város, Pozsony és Kassa, amelyekben számottevő magyarság lakik, viszont arányukat tekintve már sokkal alacsonyabb mutatókat jelentenének. Ezen két csoport esetében a város átlagát fogjuk a magyarság számára vetíteni, mégpedig arányos megállapítással. Eszerint a modell szerint a legnagyobb részvételi arányt a Szenci és Pozsonyi, a legalacsonyabbat a Nagyrőcei és Töketeremesi járásokban alkalmazzuk. A végeredmény 206 411 szavazó magyar, ami nagyjából egybevág az egyéb statisztikai feltételezésekkel és 58,1 százalékos országos magyar részvételi arányt jelent. (4. táblázat)

Járás	Szavazati joggal rendelkező magyarok száma	Benchmark részvételi arány	Szavazó magyarok száma modell
Szenci	7 707	75,53%	5 821
Dunaszerdahelyi	72 841	58,60%	42 686
Galántai	25 670	61,84%	15 876
Vágsellyei	12 579	61,38%	7 722
Komáromi	53 206	55,53%	29 544
Érsekújvári	38 628	56,32%	21 755
Nyitrai	6 289	70,70%	4 447
Nagykürtösi	7 972	65,55%	5 226
Lévai	20 726	62,85%	13 026
Losonci	13 572	46,26%	6 279
Rozsnyói	11 812	60,47%	7 143
Rimaszombati	24 096	50,24%	12 106
Nagyrócei	5 907	48,67%	2 876
Kassa-környéki	8 678	65,54%	5 688
Töketeremesi	20 793	49,18%	10 227
Nagymihályi	9 134	54,99%	5 024
Pozsony	10 400	74,12%	7 709
Kassa	5 106	63,77%	3 256
Összesen	355 116		206 411

4. táblázat - A magyar szavazók részvételi arányának és a választáson résztvevő magyar szavazók számának modellje (2023-as parlamenti választás)

A statisztikai adatokból modellezett eredmény szerint tehát hozzávetőlegesen 206 ezer magyar szavazó járult az urnákhoz és körülbelül 149 ezer magyar nem vett részt a választásokon.

3. Választási eredmények

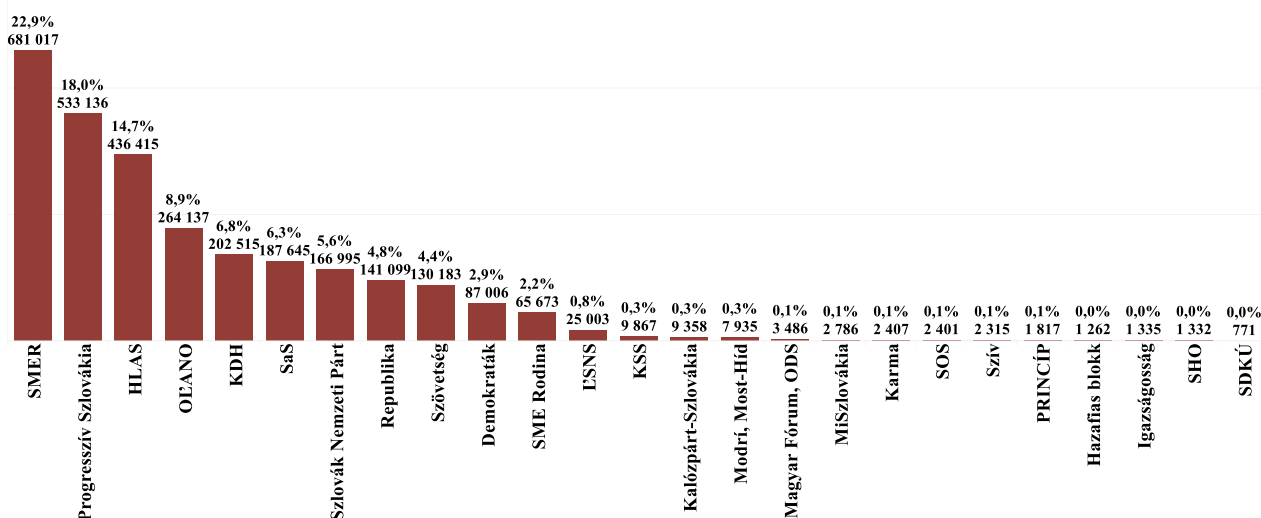
3.1. Országos választási eredmények

A 2023-as választások győztese a Robert Fico vezette Irány – Szlovák Szociáldemokrácia (Smer-SSD) lett, mely a leadott szavazatok 22,94 százalékát szerezte meg. Őt követte második helyen a Progresszív Szlovákia (Progresívne Slovensko, rövidítve PS) Michal Šimečkával az élen 17,96 százalékot szerezve, harmadik helyen pedig a Smer SSD-ből kivált, Peter Pellegrini által vezetett Hang – Szociáldemokrácia (Hlas-SD) 14,7 %-kal. Bejutott továbbá a parlamentbe az Igor Matovič vezette OĽANO és Barátai (OĽANO a priatel'ia) koalíció 8,89 százalékos eredménnyel, a Milan Majerský elnök vezette Kereszténydemokrata Mozgalom (Kresťanskodemokratické hnutie, KDH) pedig 6,82 százalékot szerezve tért vissza a parlamentbe. A szavazók 6,32 százalékának támogatásával megtartotta a helyét a parlamentben a liberális Szabadság és Szolidaritás (Sloboda a Solidarita, SaS), melyet Richard Sulík vezet. Szintén visszatérő volt a Szlovák Nemzeti Párt (Slovenská národná strana, SNS), melynek élén újra Andrej Danko áll és 5,62 százalékot kaptak.

Parlamenten kívül rekedt a szélsőjobbos Köztársaság (Republika) 4,75 százalékos eredménnyel és az egyetlen tisztán magyar párt, a Szövetség (Aliancia), 4,38 százalékot szerezve.

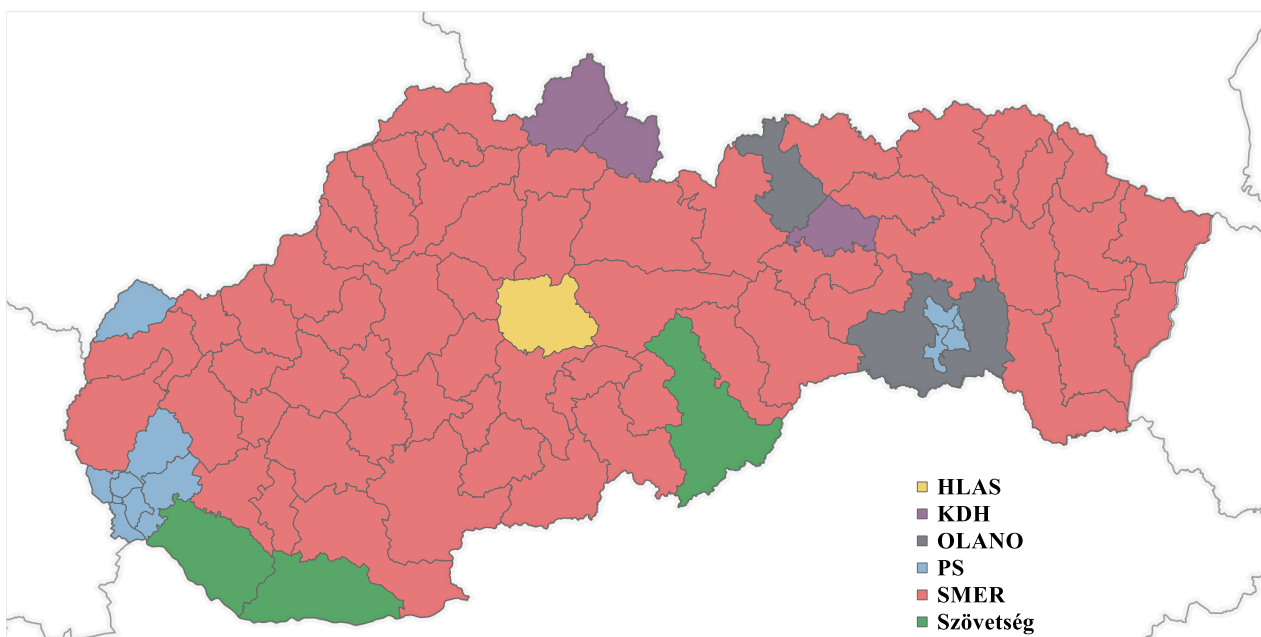

Kevesebb mint három százalékot szerzett a nem sokkal korábban leköszönt kormányfő, Eduard Heger Demokraták (Demokrati) nevű pártja (2,93 százalék) és a 2020-as választások után kormánykoalíciós párt, a korábbi házelnök Boris Kollár vezette Család vagyunk (Sme rodina, 2,21 százalék). Egy százalék alatti eredményt értek el a következő pártok: Mi Szlovákiánk Néppárt (Ľudová strana Naše Slovensko, 0,84 százalék), Szlovákia Kommunista Pártja (Komunistická strana Slovenska, KSS, 0,33 százalék), Kalózpárt (Pirátska strana, 0,31 százalék), Kékek, Most-Híd (Modrí, Most-Híd, 0,26 százalék), a Magyar Fórum és a vele együtt induló mikropártok (0,11 százalék) és továbbiak. (2. grafikon)

2. ábra - A választáson indult pártok országos eredménye (2023-as parlamenti választás)

A járási győzelmek tekintetében a 2. sz. térkép is mutatja, hogy 79 járásból 58 járásban a Smer-SSD győzött. A PS tizenkét járásban tudott elsőséget szerezni, ezekből kilenc a két legnagyobb

2. térkép - A legtöbb szavazatot szerzett párt járásonként (2023-as parlamenti választás)

városban, Pozsonyban és Kassán található. A KDH és a Szövetség három-három tudott járásban győzni, az OLANO két, a Hlas-SD pedig egy járásban tudott a legsikeresebb lenni.

3.2. Magyar eredmények

A szlovákiai magyar közösségen belüli legfontosabb kérdés a választási eredmények elemzésénél általában az otthon maradók és a szlovák pártokra szavazók számának megállapítása. A 2.2.-es pontban elemeztük, hogy a magyar választók korcsoportos és települési statisztikai adataiból megállapítható, hogy körülbelül 355 ezer magyar választópolgár volt 2023-ban Szlovákiában. A választási eredmények tekintetében a Szövetség párt 130 183 szavazatot kapott, a másik két, a magyarokat magyar pártként megszólító politikai formáció a Modrí, Most-Híd, valamint a Magyar Fórum és a hozzá tartozó mikropártok a magyar járásokban 6 760 szavazatot kaptak. Az elsődleges feltételezés az, hogy a Szövetség kizárólag magyar szavazatokat kapott, ami csak akkor releváns megállapítás, ha a pártra szavazó szlovákokat alacsony számuk és statisztikai kimutathatatlanságuk miatt a továbbiakban nem vesszük figyelembe. Ezen elv szerint a Most-Hídra és a Magyar Fórumra a magyarok által lakott járásokban leadott szavazatokat is magyar szavazatoknak tekinthetnénk, bár a két párttal közös listán további 5 szlovák párt is megmérettette magát, ezért pontatlan lenne leszögeznünk, hogy tisztán magyar szavazatokról beszélhetünk.

Az fenti alapelv szerint tehát a választáson résztvevő 206 ezer magyar szavazóból 130 ezer a Szövetséget választotta. Közel 76 ezer magyar szavazó pedig más szlovák pártot támogatott, beleértve a két kisebb formáció közös listáját is. Arányait tekintve a Szövetség párt az összes magyar szavazat 36,6 százalékát szerezte meg, 41,9 százalék otthon maradt és 21,5 százalék szlovák pártot választott. A szavazáson résztvevők esetében a Szövetség eredményének aránya 63,1 százalék. A szlovák pártokat az urnához járuló magyarok 36,9 százaléka választotta.

3.3. Mennyi szavazat hiányzott a Szövetségnek a bejutáshoz

Amennyiben a választási eredményeket vesszük alapul és azon belül az 5%-os küszöb szerinti, bejutáshoz szükséges szavazatok számát meghatározzuk, akkor 18 212 szavazat hiányzott ennek az eléréséhez. Pontosítva: ha az érvényes szavazatot leadók közül (tehát eltekintve az otthonmaradottaktól) **18 212** szavazat más pártok helyett a Szövetségre érkezik, a szövetség bejut a parlamentbe.

Ha azt a lehetőséget vizsgáljuk meg, hogy a szavazatszámot az otthonmaradottak növelnék és eltekintünk attól, hogy a szavazatok más pártra szavazóktól is érkezhetnek, a Szövetség szavazatszámának növekedésével az összes érvényes szavazat száma is növekszik és ezzel módosul a bejutáshoz szükséges minimális szavazatszám is. Ebben az esetben tehát a magyar párt bejutásához a magyarok részvételi arányának növekedése szükséges és a bejutási küszöb 149 354-re módosulna. Ehhez **19 171** szavazat hiányzott. A vegyes hatás, tehát a más pártokra szavazók sikeres megszólítása és a nem-szavazók urnához csábítása esetén a különbség a két szám között van. Általánosságban elmondható, hogy a bejutáshoz közel 20 ezer szavazat hiányzott, miközben az otthonmaradott, lábbal szavazó magyarok száma számításaink 40 és 45 ezer között mozoghatott.

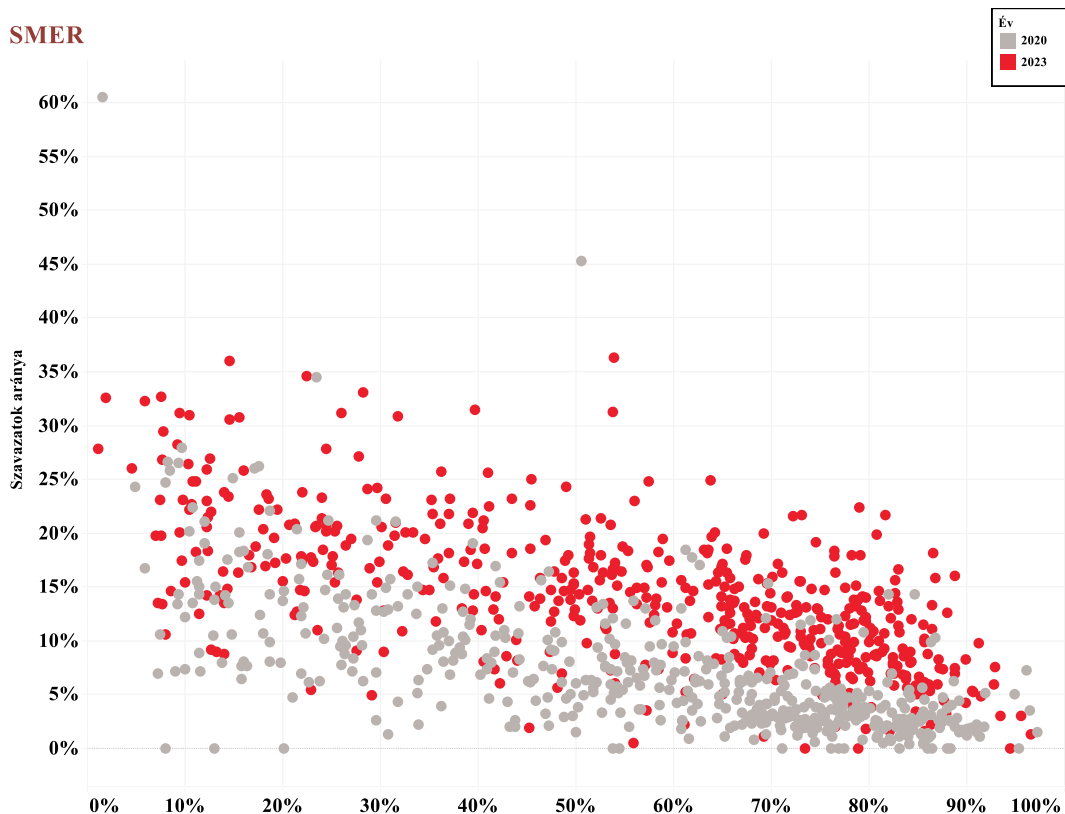
4. A szavazók migrációja a magyarok által lakott településeken

További vizsgálendő kérdés, hogy a magyar választópolgárok mely szlovák pártra szavaztak, milyen számban és arányban. A kérdés pontosan megállapíthatatlan, hiszen gyakorlatilag nem létezik szintisztán magyarok által lakott vidék és a szlovákiai politikára jellemző a ciklikus átrendeződés a szlovák nemzetiségű választók esetében is. A folyamatok ábrázolásához korrelációs adatvizualizáció alkalmazását találtuk megfelelőnek. Az adatokat a parlamenti pártok eredményeiből, kizárólag a magyarok által lakott települések tekintetében összegeztük.

Az egyes korrelációs adatvizualizációkon a függőleges síkon a megszerzett szavazatok aránya, vízszintesen pedig adott településen a magyarok aránya lett megjelenítve. Vagyis minél magasabb a magyarok aránya egy településen, a település adatpontja úgy tolódik jobbra és minél nagyobb arányban szavaznak az adott pártra, az adatpont annál magasabbra kerül. Általánosságban az ábrákon megfigyelhető, hogy a szlovák pártok eredményessége úgy csökken, ahogy a település magyarságaránya nő és fordítva. A szürke színnel jelölt eredmények a 2020-as választások, pirossal pedig a 2023-as parlamenti szavazás eredményei vannak feltüntetve.

SMER-SSD

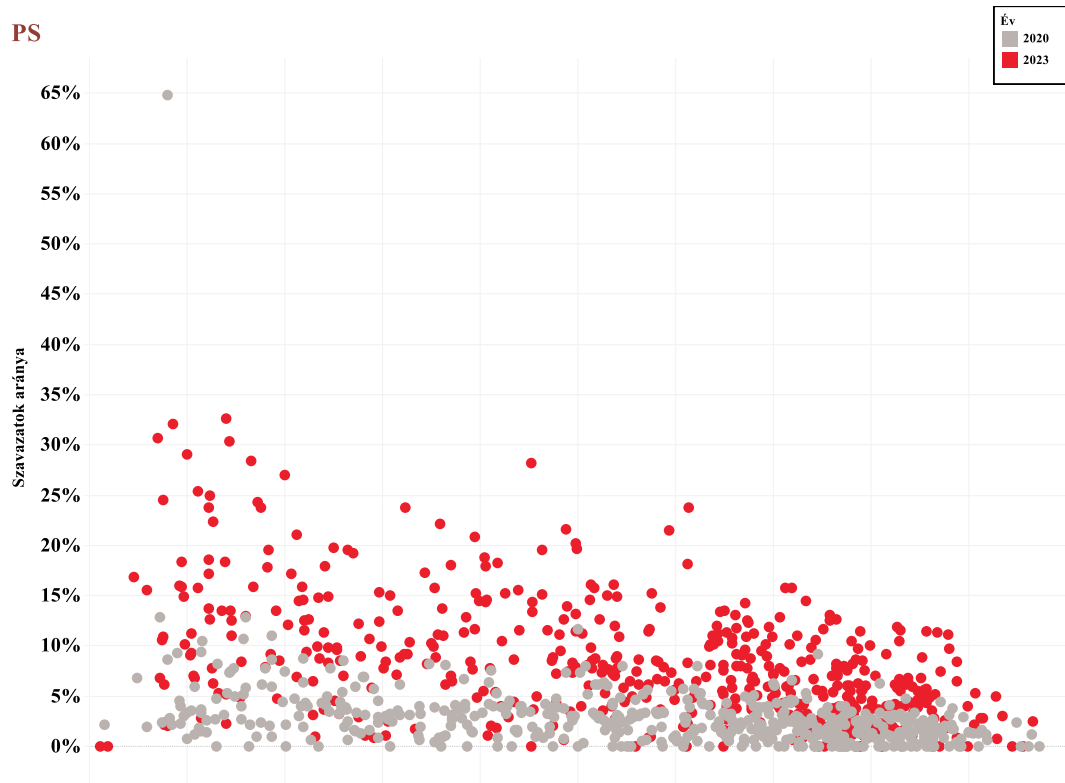
A Fico vezette SMER-SSD grafikonján a piros adatpontok felfelé való elmozdulása a szürkékhez képest azt bizonyítja, hogy még a kétharmados magyarsággal rendelkező települések nagy részén is sokkal jobb eredményt hozott a párt 2023-ban, mint az előző választásokon, tehát vélhetően számos magyar szavazó is támogatta a pártot.

3. ábra - A SMER-SSD párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

Progresszív Szlovákia

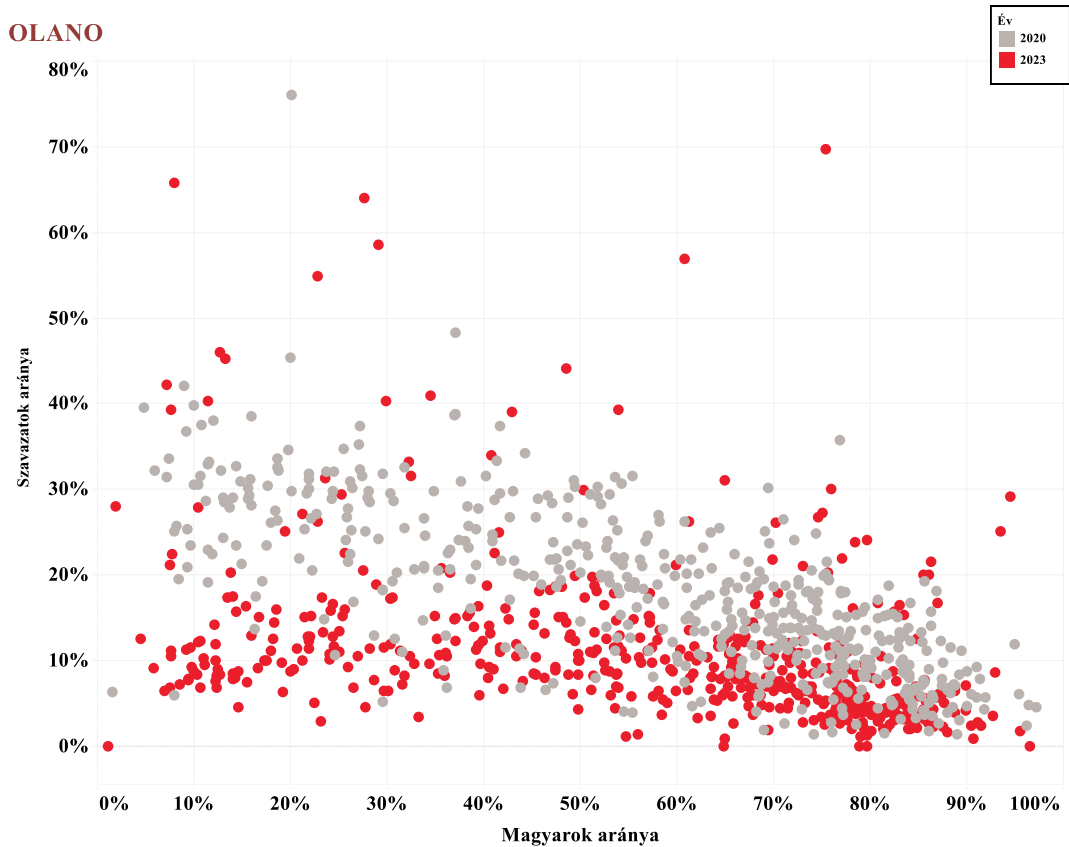
A politikai palettán a Smer-SSD ellenpólusaként kezelt PS helyzete hasonló, viszont kisebb mértékben ért el növekedést, tehát kevesebb magyar szavazatot vitt el, mint a SMER.

4. ábra - A Progressívne Slovensko párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

OLANO és Barátai

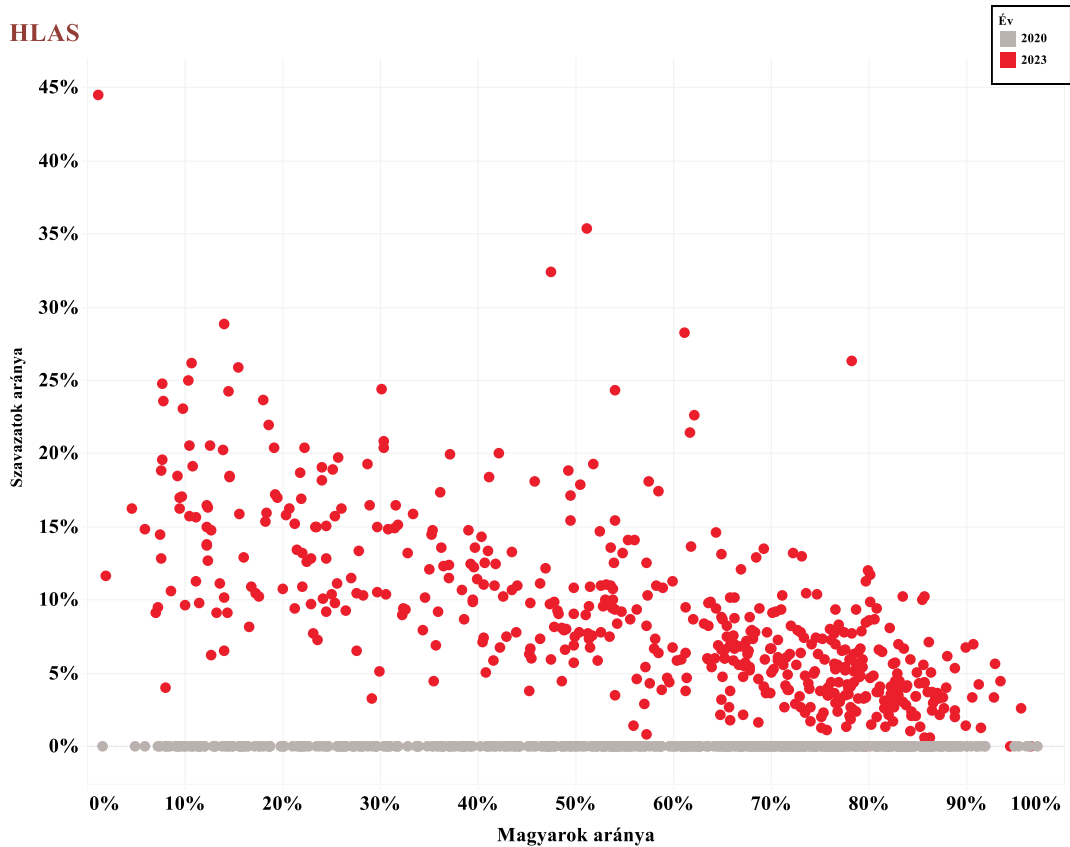
A 2020-as választások meglepetése, az akkor győztes mozgalom, az OLANO először szerzett jelentős számban magyar választókat. A párt összetársadalmi támogatottsága 2023-ra „tanítandó” példaként zuhant össze. Ez a magyar választóik nagy részének a távozását is jelentette.

5. ábra - Az OLANO koalíció eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

HLAS-SD

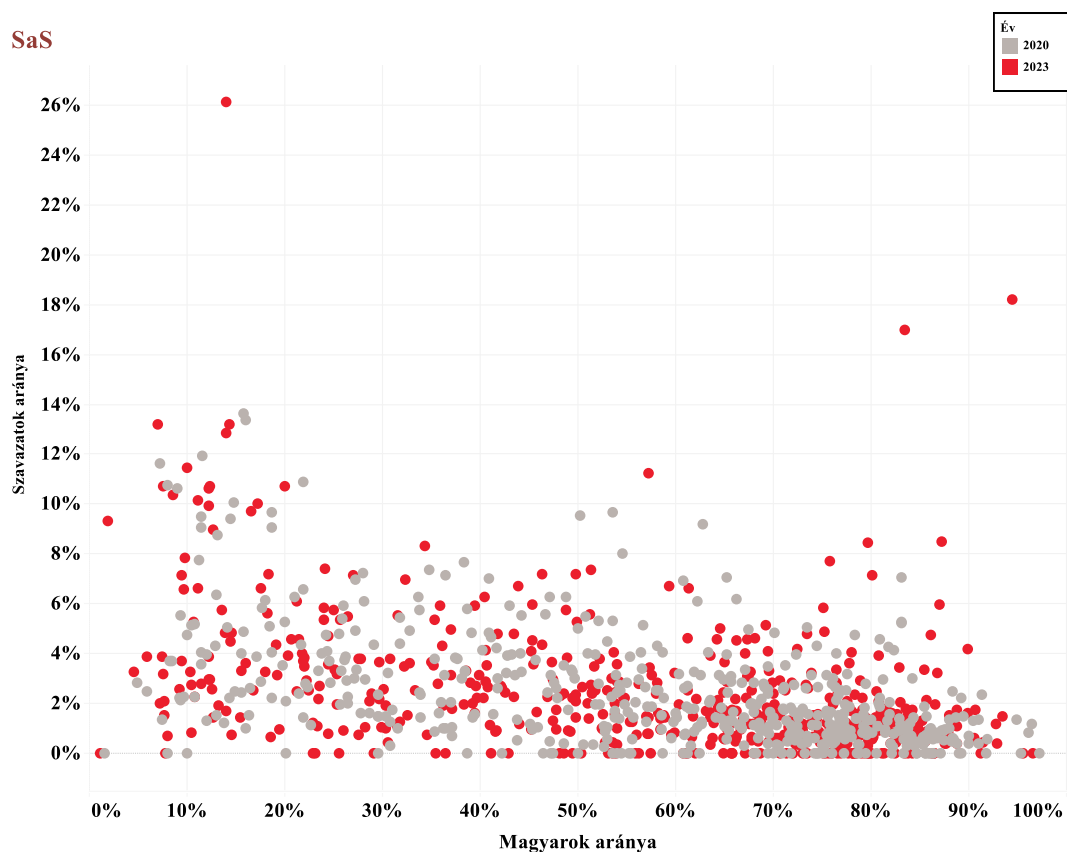
A HLAS-SD (Hang – Szociáldemokrácia) esetében nincs összehasonlítási alapunk, ugyanis 2020-ban a párt még nem létezett, viszont a 2023-as eredményükből az látszik, hogy a PS-éhez közelítő arányban szerzett szavazatokat a magyarok által lakott településeken.

6. ábra - A HLAS-SD párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások – a HLAS 2020-ban nem indult)

Szabadság és Szolidaritás (SaS)

A liberális párt támogatottsága országosan is elég stabilnak mondható. A magyarok által lakott települések esetében is jól látható ez a stabilitás, hiszen jelentős átfedés van a 2020-as és a 2023-as eredmények között.

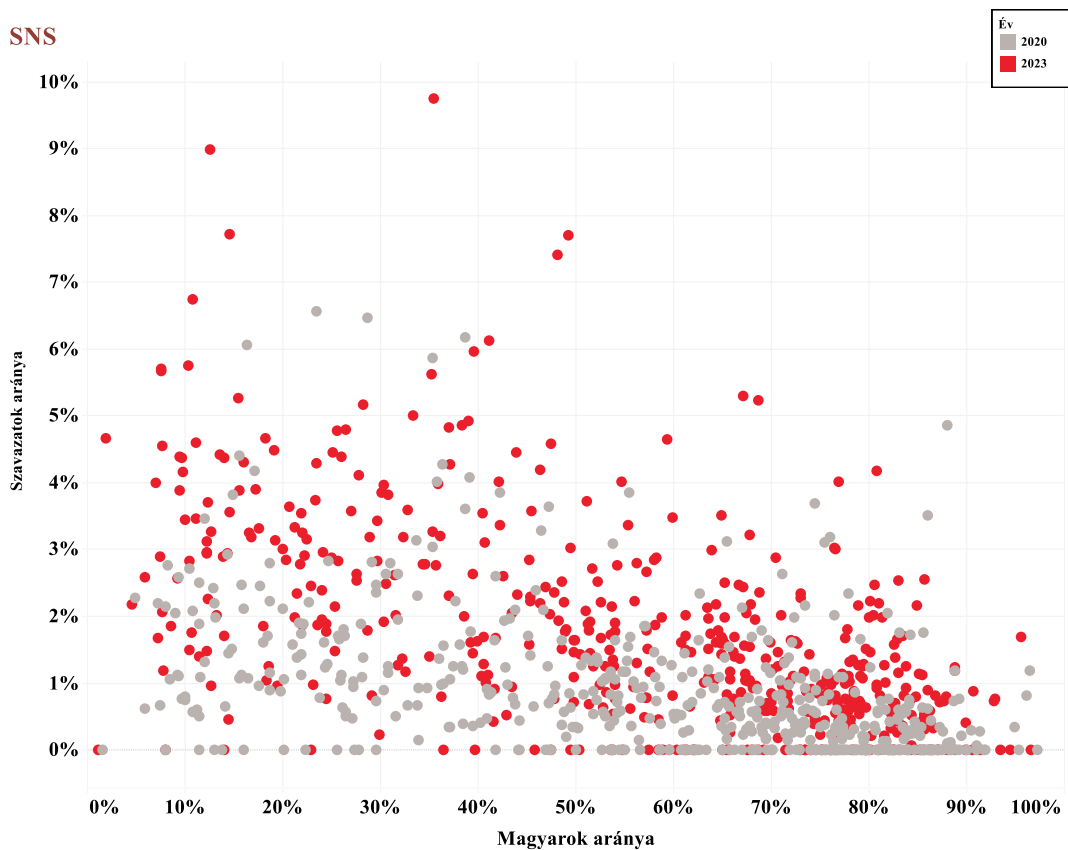

7. ábra - Az SaS párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

Szlovák Nemzeti Párt (SNS)

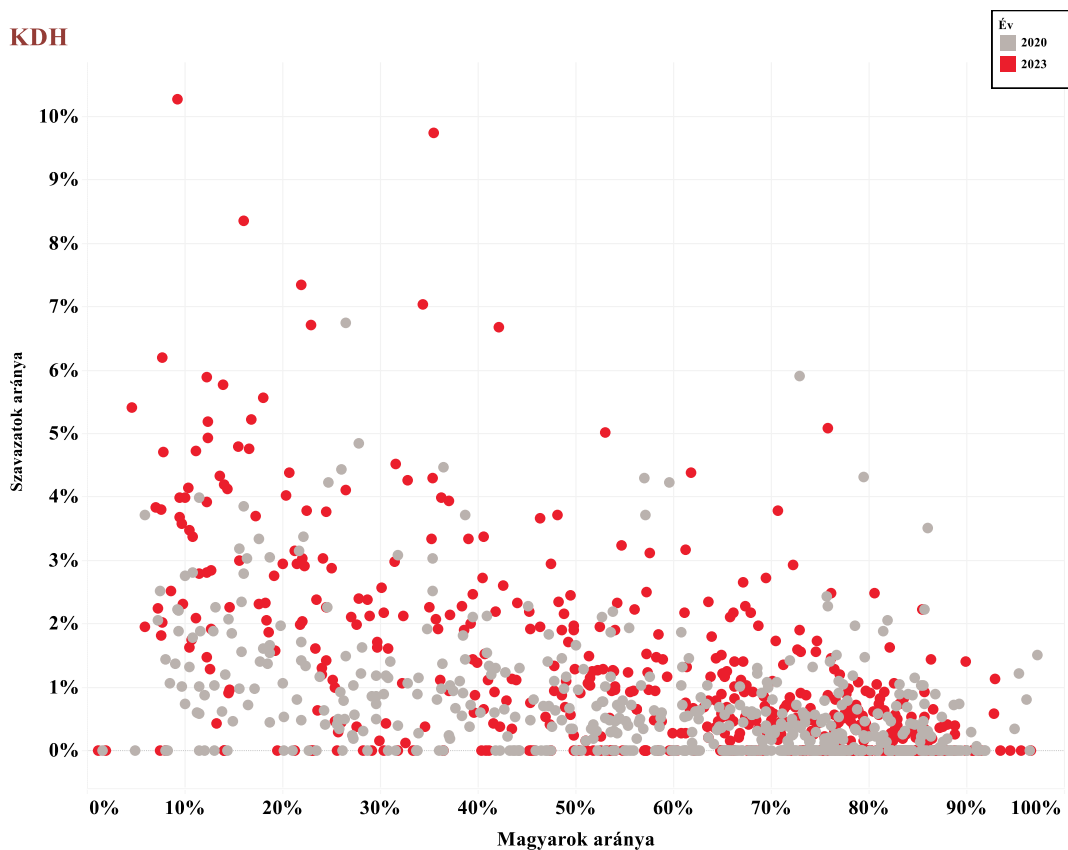
Az egykoron szélsőjobbos párt listáján számos nemzeti érzelmű jobboldali jelölt indult és a 2020-as parlamenti kiesést követően 2023-ban sikerült a pártnak újra a törvényhozásba jutnia. A pontosság kedvéért illik megemlíteni, hogy a parlamentbe jutott képviselők közül csupán a párt elnöke az SNS tagja, a többiek egyéni jelöltnek tekinthetők. A magyarok által lakott települések esetében nem jelentős az elmozdulás.

8. ábra - Az SNS párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

Kereszténydemokrata Mozgalom (KDH)

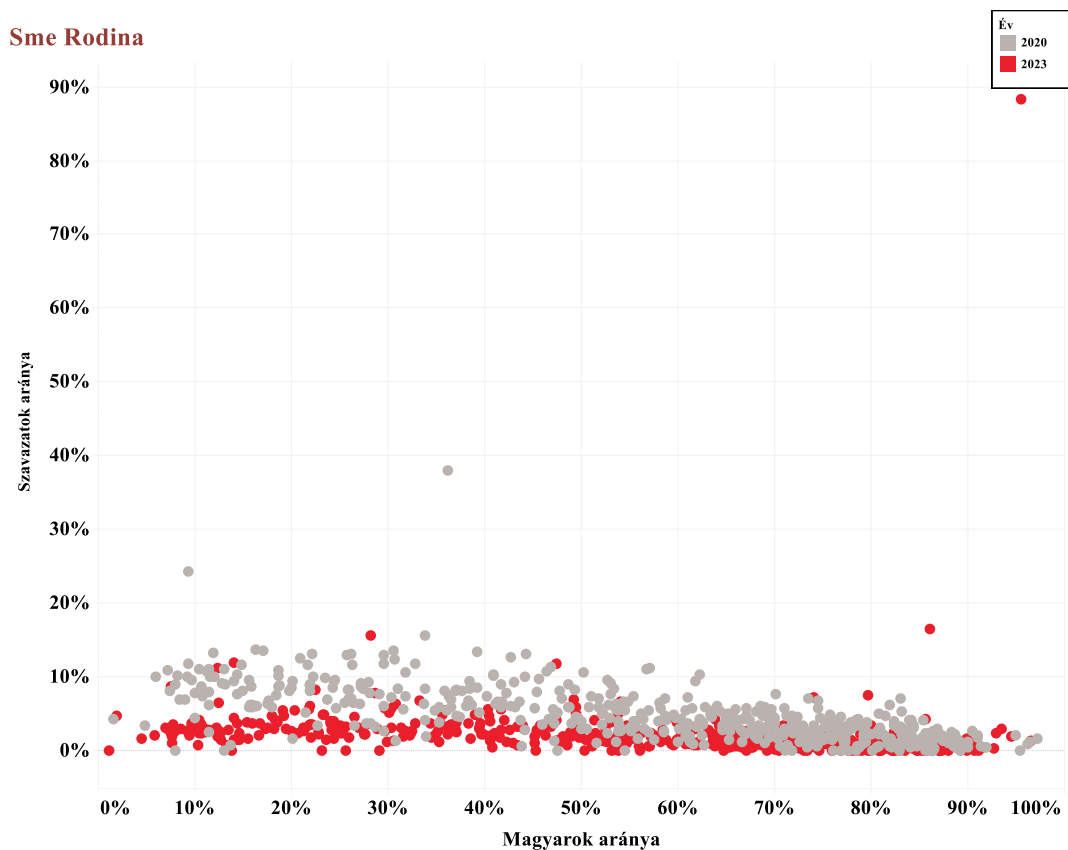
A mozgalom stabil parlamenti pártként működött egészen 2016-ig, amikor is nem tudott a törvényhozásba jutnia. A 2020-as választásokon sem sikerült megugraniuk az 5 százalékos küszöböt, 2023-ban viszont igen. Az adatelemzésünk szerint a mozgalom változatlanul alacsony támogatottságnak örvend a magyarok által lakott településeken.

9. ábra - A KDH párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

Család Vagyunk (Sme rodina)

A párt elnöke töltötte be a parlamenti elnöki pozíciót a 2020-as választásuktól kezdődően. A 2023-as választásokon viszont nem jutottak be a törvényhozásba. Az adatok egyértelműen mutatják a támogatottságuk széleskörű visszaesését a magyarok által lakott településeken is, bár tegyük hozzá, azt a tényt is, hogy előzőleg sem rendelkeztek kimagasló eredményekkel.

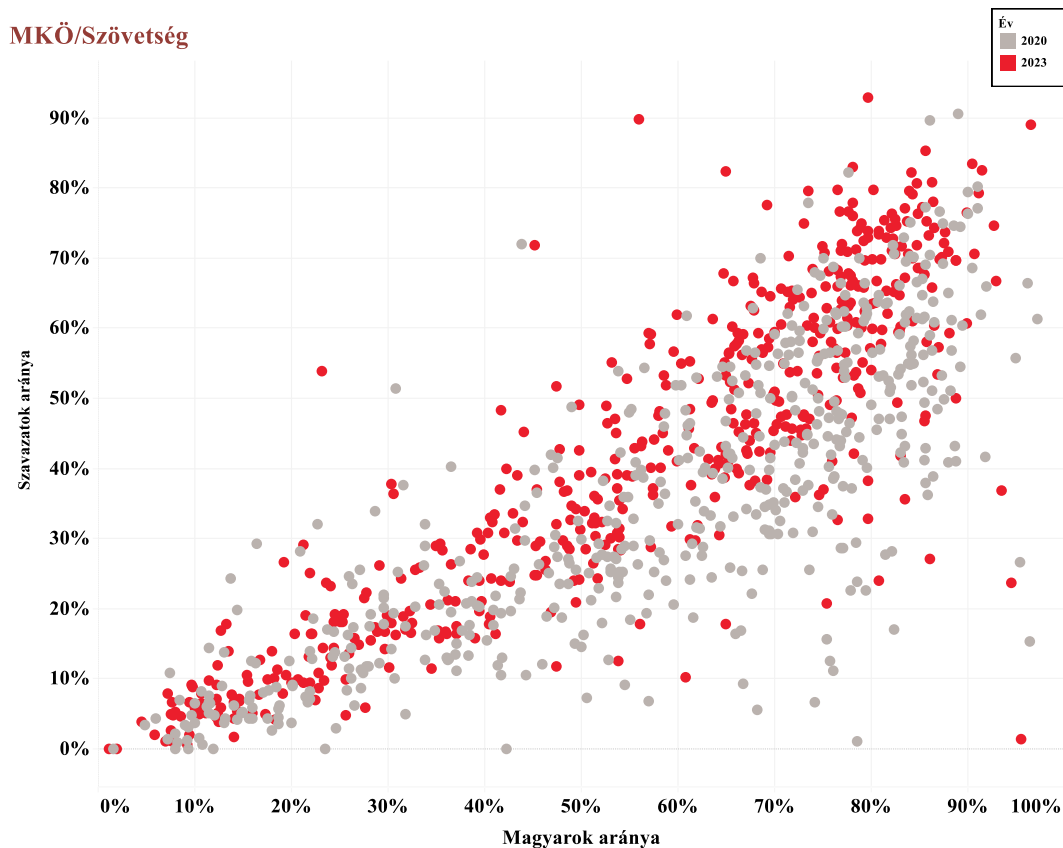

10. ábra - A Sme Rodina párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

MKÖ és Szövetség

A Szövetség párt először indult választásokon, 2020-ban a párt, pontosabban pártok a Magyar Közösségi Összefogás listáján indultak. Ez az akkori Magyar Közösség Pártja, az Összefogás és a 2023-ban külön induló Magyar Fórum együttes listája volt. A 2020-as választások során bebizonyosodott, hogy a szavazók gerincét az MKP-s bázis jelenti. A 2023-ban induló Szövetségben az előzőleg egyesülő Magyar Közösség Pártja, az Összefogás és a Most-Híd volt jelen. A Magyar Fórum mikropártokkal szövetkezve külön indult, illetve a Híd politikusainak egy része 2023-ban a választások előtt távozott és a Modri–Most-Híddal indult.

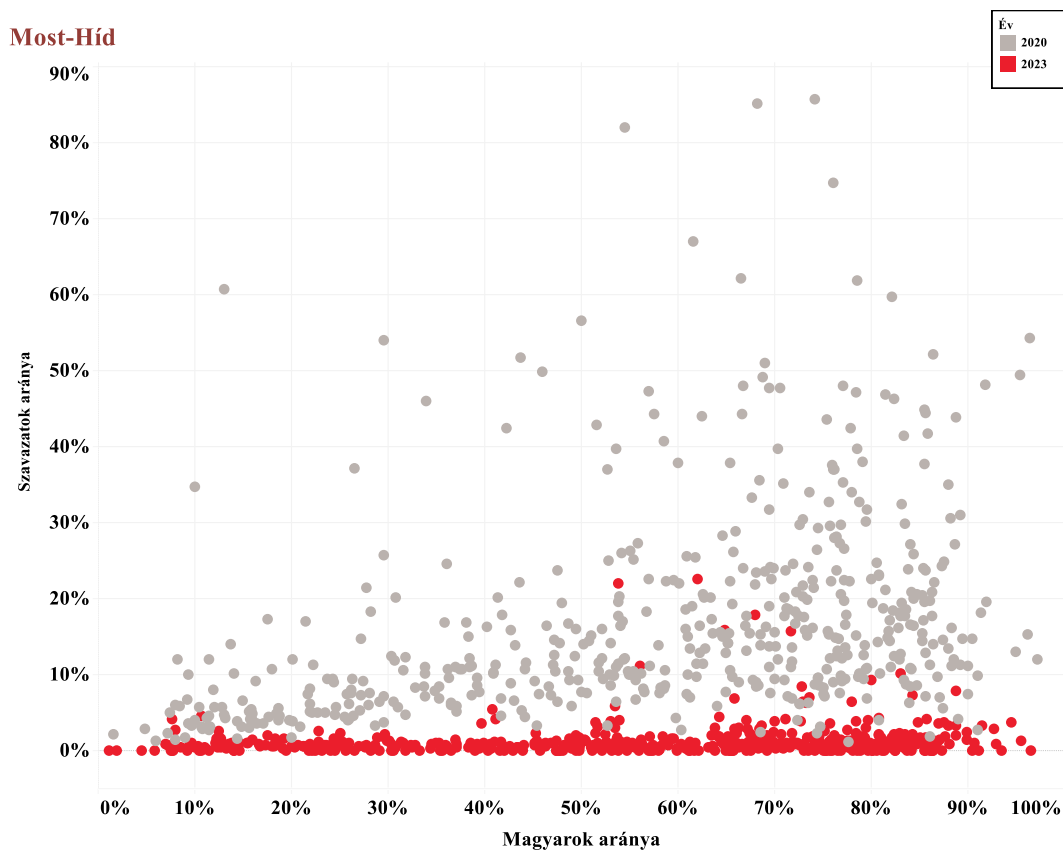
A szavazóbázis tekintetében tehát a Szövetségre mint az MKP majd az MKÖ utódjára kell tekinteni. A vizualizált adatokból látszik, hogy a 2020-as eredményekhez képesti 18 ezres szavazatnövekedés lineáris, azaz, ha enyhén is, de minden magyarok által lakott településen nőtt, a bejutáéhoz viszont ez kevés volt.

11. ábra - Az MKÖ és a Szövetség pártok eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások – az MKÖ 2020-ban, a Szövetség 2023-ban indult)

Most-Híd

A párt tíz év után 2020-ban veszítette el a parlamenti mandátumát. A 2023-as választások során viszont láthatóvá vált, hogy szlovák partnerrel nem tudták a magyar választókat, pontosabban a saját választóikat megszólítani. Az eredmények tekintetében a támogatottsági sáv a nulla százalékot jelentő vízszintes vonalra telepedő piros pontokkal rajzolódik ki.

12. ábra - A Most-Híd párt eredményének változása a magyarlakta településeken a magyarok aránya szerint (2020-as és 2023-as parlamenti választások)

4. Parlamenti választások a magyarság körében

4.1. Magyar eredmények 2002-2023

A magyar választópolgárok szavazási atitűdjének megállapításához elengedhetetlen, hogy az elmúlt több mint 20 év egyes adatait járasi szinten is áttekintsük.

Köztudomású, hogy a legtöbb szavazatot magyar pártként Szlovákiában a Magyar Koalíció Pártja 2002-ben kapta, amikor 321 069 szavazatot, azaz 11,17 százalékot szerzett. Ekkor a magyarok száma 520 ezer volt a 2001-es népszámlálás szerint, ami 9,7 százalékot jelent. Az akkori magyar szavazóbázis 425 ezer főre tehető. Az akkori részvételi arány pedig 70,07 százalékos volt. Amennyiben tehát a magyarság az országos átlagnak megfelelő arányban vett részt a választáson és minden magyar az akkori MKP-t választotta, 294 ezer szavazatot szerezhetett volna a párt.

A 321 ezres eredmény tehát 27 ezres többletet jelent, ami jelzi, hogy vélhetően az MKP akkori eredményében jelentősebb számú szlovák szavazat is megjelent. A másik fontos oka a szavazók számához viszonyított szavazatszám-beli felülteljesítésnek, hogy a magyarok szavazási hajlandósága abban az időben az országos átlag felett volt. A járási szintű elemzéseink azt mutatják, hogy nem csak 2002-ben, hanem 2006-ban is a magyarság aránya feletti teljesítményt nyújtott az MKP. Ez a megállapításunk a későbbi folyamatok tekintetében fontos.

Az MKP 2009-es szakadását követően megalakult a Most-Híd, mely a 2010-es parlamenti választásokon indult és nem várt módon a parlamentbe jutott, az MKP pedig kimaradt. A 2010-es választásokon a két párt összesített eredménye még mindig a magyarok aránya feletti eredményt jelentett. Az MKP eredménye gyakorlatilag változatlan, a Híd 2016-ra visszább esett. Összesítve viszont még 2016-ban is a magyarok által lakott járásokban arányai felett teljesített a két párt, miközben a magyarok részvételi hajlandósága csökkent. Vélhetően az MKP volt szlovák nemzetiségű szavazói és újabb szlovák szavazók választották a vegyespártot. A drasztikus törésre 2016 után került sor. Gyakorlatilag az összes magyarlakta járásban a 2020-as eredmény már a közösség aránya alatti teljesítést mutatott.

Az MKP 2020-ban már Magyar Közösségi Összefogásként indult (MKP, Összefogás, Magyar Fórum), a formációban több hidas politikus is jelen volt, de az eredmény a gyakorlatban változatlan maradt. A Most-Híd 110 ezer szavazatot veszve 59 ezer szavazatot szerzett, ebben a magyar mellett ruszin és szlovák szavazatok is voltak. Bár a vegyespárt szinte a teljes szlovák szavazóbázisát elbukta és a magyar szavazóinak a számát megfelelte, az MKÖ nem tudta ezeket a szavazókat magához vonzani. A magyar szavazók még nagyobb arányban maradtak otthon, illetve tovább erősödött a magyar szavazók szlovák pártok irányába történő migrációja. (5. és 6. táblázat)

Párt	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
MKP	321069	269111	109638	109483	105495		
MOST-HÍD			205538	176088	169593	59174	
MKÖ						112662	
Szövetség							130183
összesen	321069	269111	315176	285571	275088	171836	130183

5. táblázat - A magyar vonatkozású pártok szavazatainak száma a legutóbbi hét parlamenti választáson

Párt	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
MKP	11,2%	11,7%	4,3%	4,3%	4,0%		
MOST-HÍD			8,1%	6,9%	6,5%	2,1%	
MKÖ						3,9%	
Szövetség							4,4%
összesen	11,2%	11,7%	12,5%	11,2%	10,5%	6,0%	4,4%

6. táblázat - A magyar vonatkozású pártok eredménye (szavazati aránya) a legutóbbi hét parlamenti választáson

4.3. Modellezve a Dunaszerdahelyi járás

A 2002-2023-as időszak tekintetében modellként érdemes megvizsgálni a Dunaszerdahelyi járás eredményeit, ugyanis talán itt látszik a legjobban (bár a többi magyarlakta járásban is hasonló

a helyzet), hogy az egykori Most-Híd szavazók otthon maradtak vagy a szlovák pártokat támogatják szavazatukkal. Bizonyos szinten kivételt képez például a Töketerebes vagy a Rimaszombati járás, ezeket a továbbiakban külön is kielemezzük.

Bár az elmúlt évtizedben nőtt a Dunaszerdahelyi járásban élő szlovákok száma és aránya (2001-ben 15 741 szlovák, arányuk 14,01 százalék, 2021-ben 30 728 szlovák, arányuk 24,65 százalék), kizárólag ezzel nem magyarázhatjuk a Szövetség – az egységes MKP eredményeivel összevetett – gyengébbnek mondható eredményét. 2002-ben az egységes MKP 56 115 szavazatot kapott, ezzel megszerezte a szavazók 86,18 százalékának támogatását. Arányaiban ezt megismételte 2006-ban is (49 923 szavazat, 86,31 százalék), viszont a 2010-es pártszakadástól kezdve mindkét mutató folyamatosan csökken és ezzel együtt jelentősen kilőtt a szlovák pártok támogatottsága. 2020-ban, a két szavazói blokk utolsó releváns összecsapásakor a két párt együttes támogatottsága mindössze 37 756 volt, közel húszezzerrel kevesebb, mint a 2002-es csúcson idején, a Szövetséget egyedülként még további közel kilencezzerrel kevesebb szavazó támogatta (lásd 7. számú táblázat).

A szlovák pártok támogatottsága a vizsgált időszakban viszont gyakorlatilag megnégyszereződött, ami nem magyarázható a szlovák nemzetiségű lakosság számbeli növekedésével. Míg a 2002-től 2012-ig terjedő időszak parlamenti választásain a szlovák pártok támogatottsága 13,82 és 16,58 százalék között alakult, az ezt követő időszakban ezek a mutatók (főként 2020 után) kilöttek, 2023-ban szlovák pártok támogatottsága bőven meghaladta az 50 százalékot (lásd 8. számú táblázat). Mindennek persze számos oka van, viszont az látható (és a többi nyugati járást – Szenci, Galántai – vagy éppen Pozsonyt tovább elemezve), hogy a Szövetség nem tudta sikeresen megszólítani a Most-Hídnak hátat fordító szavazókat.

Párt	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
MKP	56115	49923	21262	23139	23196		
MOST-HÍD			32909	25671	18621	10673	
MKÖ						27083	
Szövetség							28921
többi párt	8995	7915	10510	9693	13667	25876	34345
magyar pártok összesen	56115	49923	54171	48810	41817	37756	28921
összesen	65110	57838	64681	58503	55484	63632	63266

7. táblázat - A magyar vonatkozású pártok szavazatainak száma a legutóbbi hét parlamenti választáson a Dunaszerdahelyi járásban

Párt	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
MKP	86,2%	86,3%	32,9%	39,6%	41,8%		
MOST-HÍD			50,9%	43,9%	33,6%	17,0%	
MKÖ						43,0%	
Szövetség							46,4%
többi párt	13,8%	13,7%	16,3%	16,6%	24,6%	40,0%	53,6%
magyar pártok összesen	86,2%	86,3%	83,7%	83,4%	75,4%	60,0%	46,4%

8. táblázat - A magyar vonatkozású pártok eredménye (szavazati aránya) a legutóbbi hét parlamenti választáson a Dunaszerdahelyi járásban

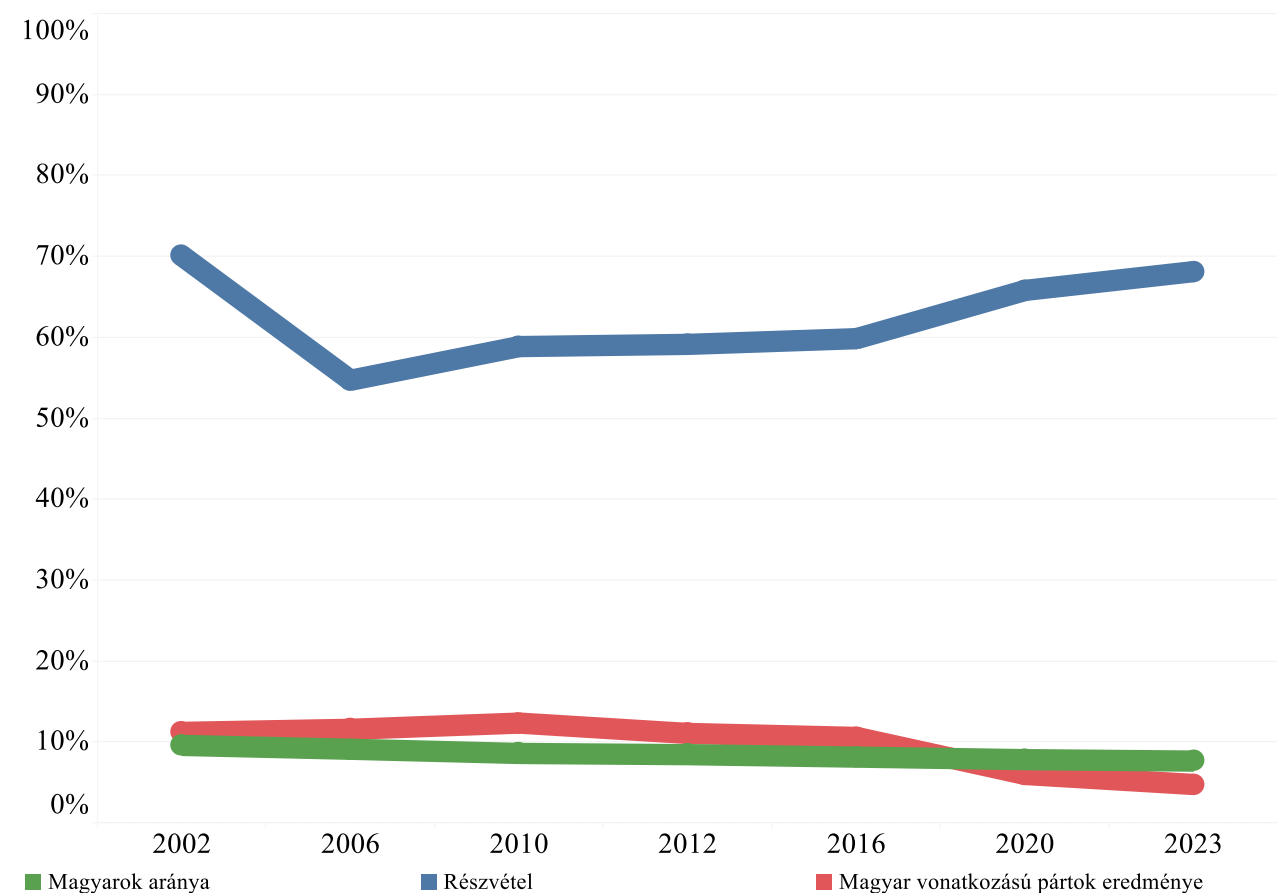
A modellezett Dunaszerdahelyi járásban a fontosabb szlovák pártok támogatottságának alakulását a 9. táblázatban foglaltuk össze. Az adatok pontosan mutatják, hogy azon állításunk, mely a szavazóbázis erőteljes változását a 2016 utáni időszakban határozta meg, kimutatható a szlovák pártok szavazati arányának megugrásában (a táblázatban csak azon szlovák pártok eredményét tüntettük fel, amelyek vizsgált időszakban elérték legalább a három százalékot, az öt százalék feletti eredményeiket piros színnel kiemeltük).

Párt	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
SDKÚ	4,0%	4,8%	6,2%	2,0%			
SMER-SD		3,2%	3,6	6,1%	5,2%	3,9%	13,2%
OLANO					4,4%	16,1%	7,0%
SaS					4,0%		3,3%
SME RODINA					3,0%	3,7%	
Progresívne Slovensko						4,4%	13,2%
ZA ĽUDÍ						4,0%	
HLAS-SD							5,9%
	4,0%	8,0%	9,8%	8,1%	16,6%	32,2%	42,7%

9. táblázat - A szlovák pártok eredménye (szavazati aránya) a legutóbbi hét parlamenti választáson

4.3. Országos összesítés és járási eredmények 2002-2023

Az egyes magyarok által lakott járások eredményeit táblázatszerűen és vonalgrafikonnal szemléltetve összegeztük (lásd 13. ábra), melyen a három vonal a a részvételt (kék), magyarok arányát (zöld), illetve a magyar vonatkozású pártok eredményét (piros) jelzi. A pontosság kedvéért a választásokon 2002-ben és 2006-ban az egységes MKP indult, 2010-ben, 2012-ben és 2016-ban az MKP és a Most-Híd külön-külön. A 2020-as választásokra némileg átalakult a magyar vonatkozású pártok palettája, de továbbra is külön indult az MKÖ (MKP, Összefogás, Magyar Fórum) és Most-Híd, majd a 2023-as választásokon a Szövetség (MKP, Összefogás, részleges Híd), valamint Most-Híd a Modri párttal együtt. Elemzési szempontból viszont magyar vonatkozásban az elmúlt 20 évben továbbra is két jelentős szavazóbázisról beszélhetünk, az MKP-s és hidas csoportról.

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	9,6	9,1	8,6	8,4	8,1	7,8	7,6
Részvétel (%)	70,1	57,	58,8	59,1	59,8	65,8	68,1
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	11,2	11,6	12,3	11,0	10,5	6,0	4,7
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	11,2	11,6	4,3	4,2	4,0	3,9	4,5
Most-Híd (%)			8,0	6,8	6,5	2,1	0,3

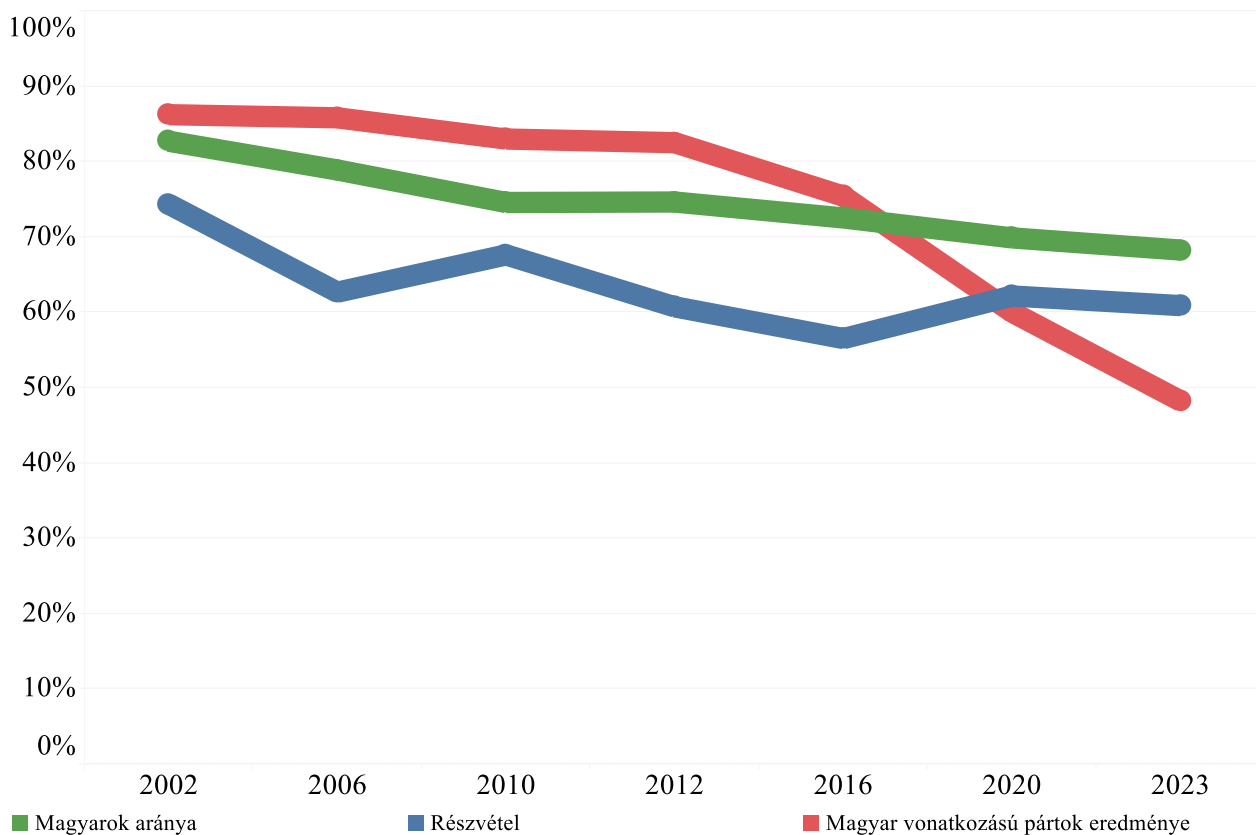
13. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson országosan

4.3. Járási eredmények 2002-2023

A járási eredmények összehasonlító grafikonjaiban a 2002-es időszaktól vesszük alapul a magyarok által lakott járásokban elért eredményeket (az 1998-as választások részletes adatai nem elérhetőek). Mint azt előzőleg is pontosítottuk, a 2002-es és 2006-os eredmények az akkori egységes Magyar Koalíció Pártja eredményei. A 2010-es, 2012-es és 2016-os eredményeknél a Magyar Koalíció Pártja vagy a későbbiekben Magyar Közösség Pártja (MKP) és a Most-Híd eredményeit tudtuk összesíteni, illetve magyar vonatkozású szavazatként meghatározni. A 2020-as eredményeknél az MKP szavazóbázisa a Magyar Közösségi Összefogásban jelent meg, mely a MKP és az időközben létrejött Magyar Fórum illetve Összefogás pártokat tömörítette, de eredményeit és támogatottságát tekintve nagyrészt az MKP szavazóbázisa továbbvitelének tekinthető.

A 2023-as választások esetében magyar pártként a Szövetség nevű pártot lehet meghatározni, mely eredetileg két meghatározó politikai támogatottsággal bíró MKP és Híd párt mellett az Összefogásból alakult ki. Az Összefogás név a pártegyesítésnél de jure már nem is létezett, hiszen ez hivatalosan a Magyar Közösségi Összefogás volt, de marketing és önmeghatározási szempontból továbbra is ilyen néven szerepelt. A teljesség kedvéért azt is tisztázni kell, hogy a Szövetség párt belső működési rendszere tekintetében a három elődpárt önálló platformként jelent meg, ami egyfajta kommunikációs önállóságot is jelentett az egyes platformoknak. A választások előtt a belső személyes ellentétek egy újabb törést jelentettek, mely eredményeként 2023 tavaszán a Híd legismertebb politikusai távoztak a Szövetségből. Összességében tehát a választások idejére a Szövetség az egykori MKP, a 2019-ben létrejött Összefogás és az egykori Híd másodvonalas politikusait tömörítette. A távozó Híd-politikusok egy újabb vegyespárti próbálkozásba fogtak, hiszen a választásokon a Modri, Most-Híd néven az egykori szlovák miniszterelnökkel, Mikuláš Dzurindával együtt indultak. A Magyar Fórum pedig egy ötpárti formációban vágott neki a választásoknak, négy másik mikropárttal összeállva. A magyar vonatkozású szavazatok esetében a magyarlakta járásokban 2023-ban a Szövetség mellett csak a Modri, Most-Híd szavazataival számoltunk, mivel a Magyar Fórum egyrészt négy további szlovák párttal együtt indult, másrészt egyetlen magyarlakta járásban sem ért el legalább egy százalékos eredményt.

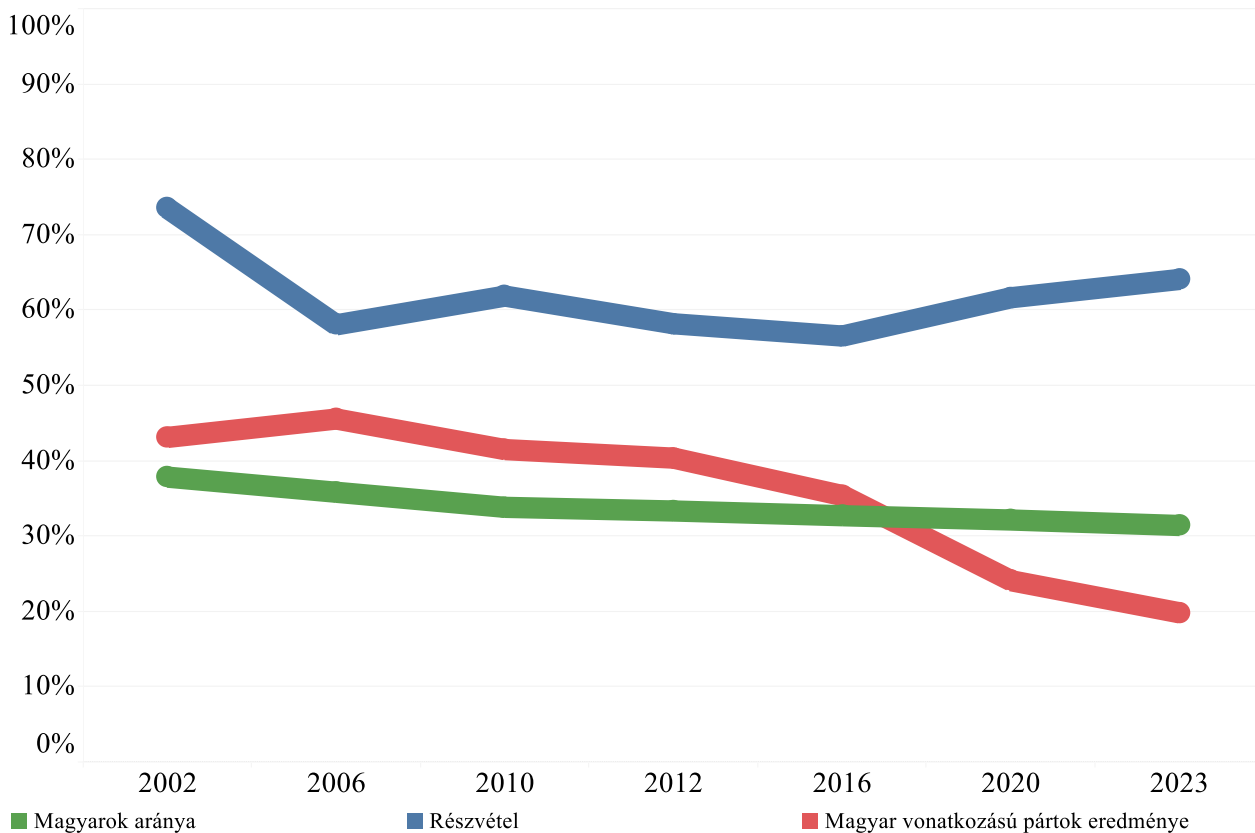
Dunaszerdahelyi járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarak aránya (%)	82,7	78,8	74,5	74,6	72,5	69,8	68,2
Részvétel (%)	74,3	62,6	67,6	60,7	56,5	62,1	60,8
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	86,2	85,8	83,0	82,5	75,4	60,0	48,2
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	86,2	85,8	32,6	39,1	41,8	43,0	46,4
Most-Híd (%)			50,4	43,4	33,6	17,0	1,8

14. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Dunaszerdahelyi járásban

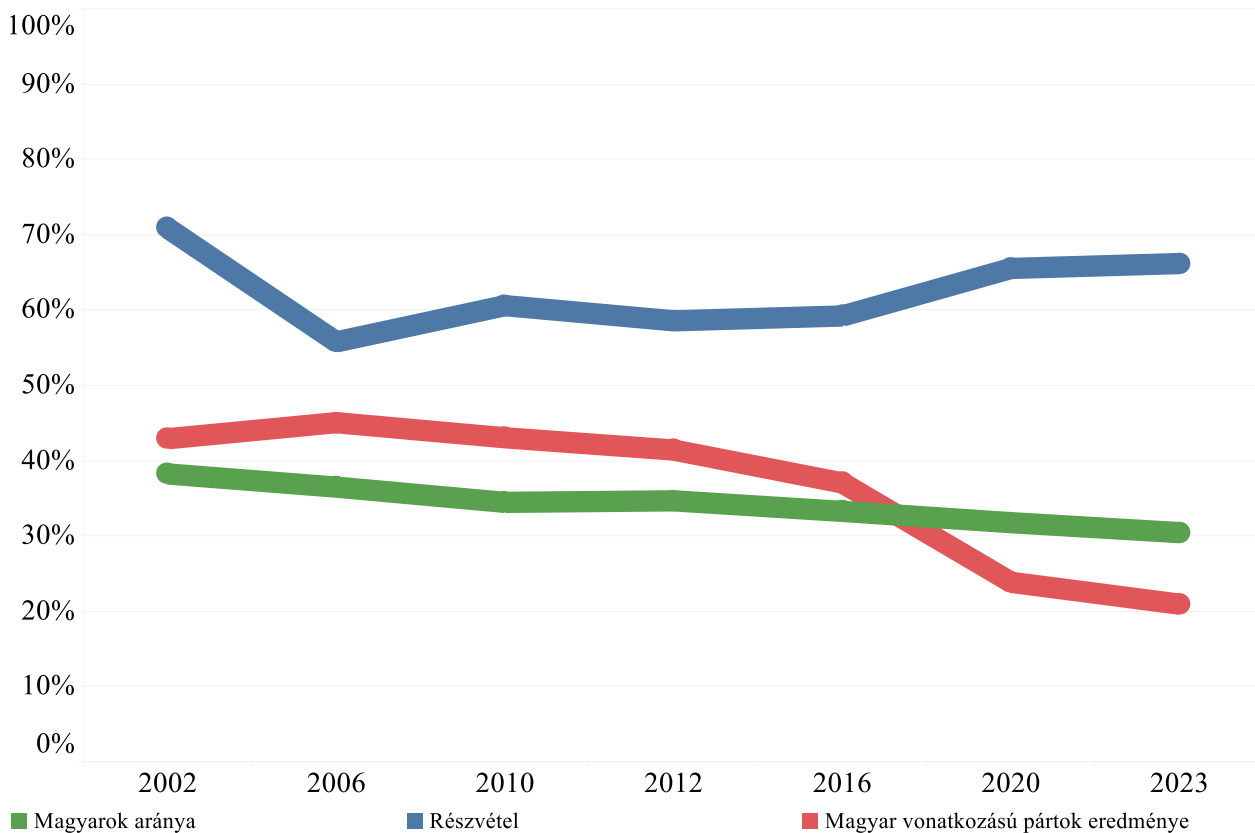
Érsekújvári járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	37,8	35,8	33,8	33,3	32,7	32,1	31,4
Részvétel(%)	73,5	58,0	61,8	58,2	56,5	61,6	64,1
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	43,1	45,5	41,5	40,3	35,4	24,1	19,8
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	43,1	45,5	17,9	18,2	17,4	17,7	19,2
Most-Híd (%)			23,5	22,1	18,0	6,3	0,6

15. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson az Érsekújvári járásban

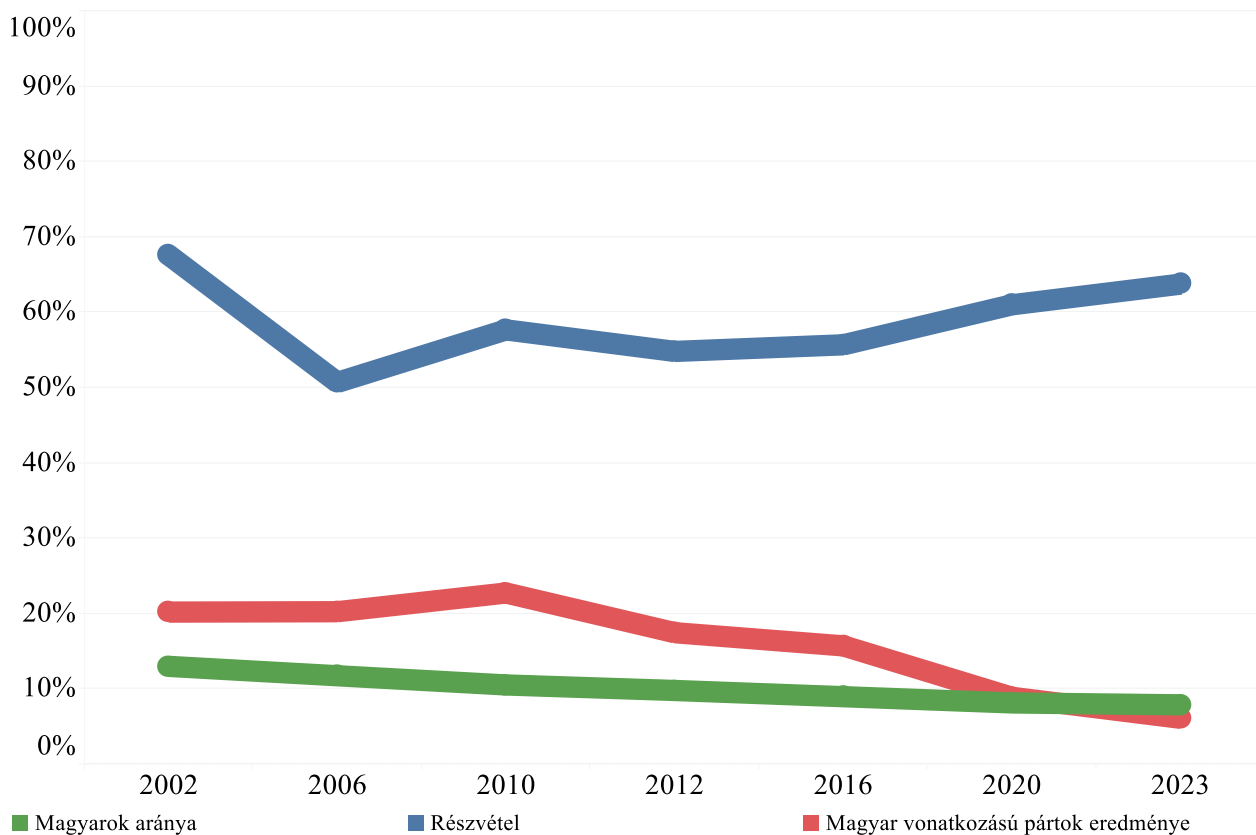
Galántai járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	38,2	36,5	34,5	34,7	33,3	31,8	30,4
Részvétel(%)	70,9	55,8	60,6	58,6	59,2	65,5	66,2
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	42,9	45,0	43,0	41,4	37,0	23,8	20,9
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	42,9	45,0	14,0	15,1	17,8	16,3	20,4
Most-Híd (%)			29,0	26,3	19,2	7,6	0,6

16. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Galántai járásban

Kassa-környéki járás

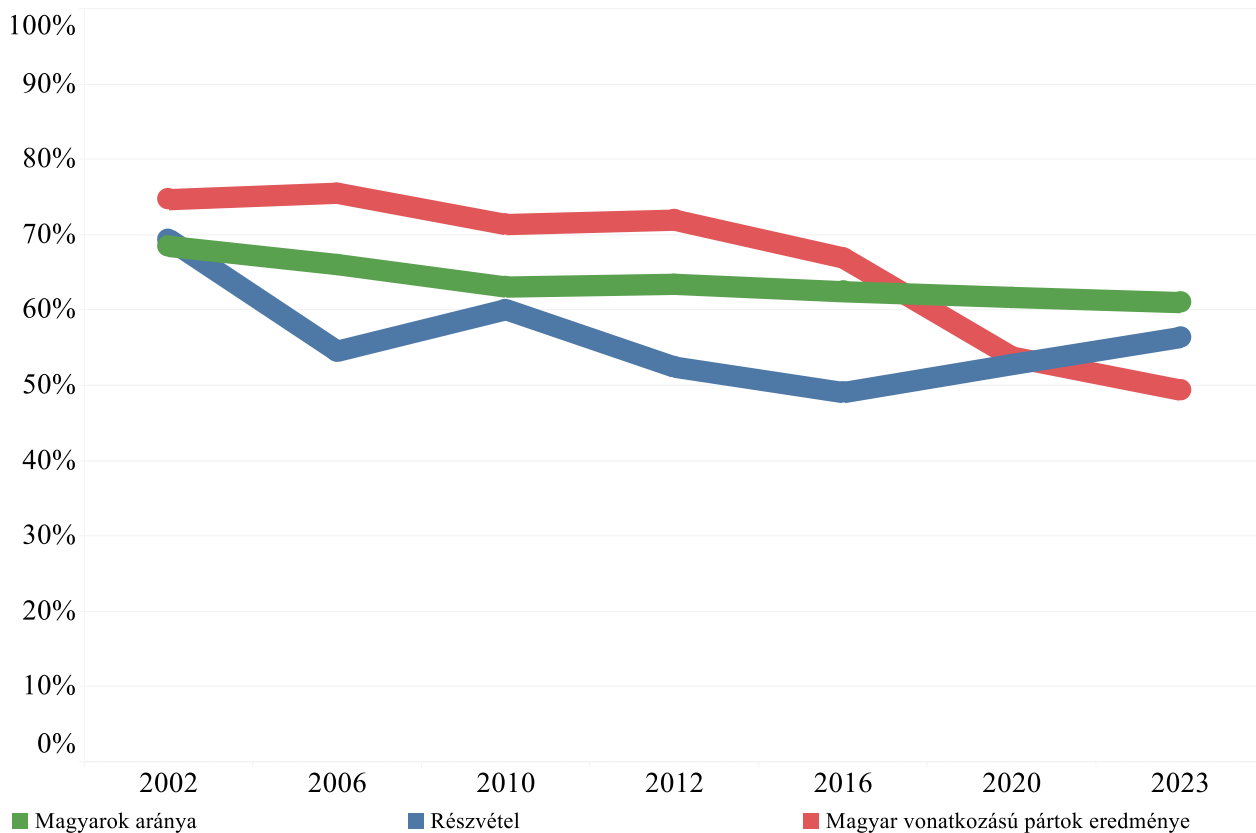

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	13,0	11,7	10,5	9,8	8,9	8,1	7,8
Részvétel(%)	67,6	50,6	57,6	54,8	55,6	61,0	63,7
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	20,2	20,2	22,7	17,4	15,7	8,8	6,1
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	20,2	20,2	7,0	7,1	6,7	6,7	5,8
Most-Híd (%)			15,7	10,3	9,0	2,2	0,3

17. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Kassa-környéki járásban

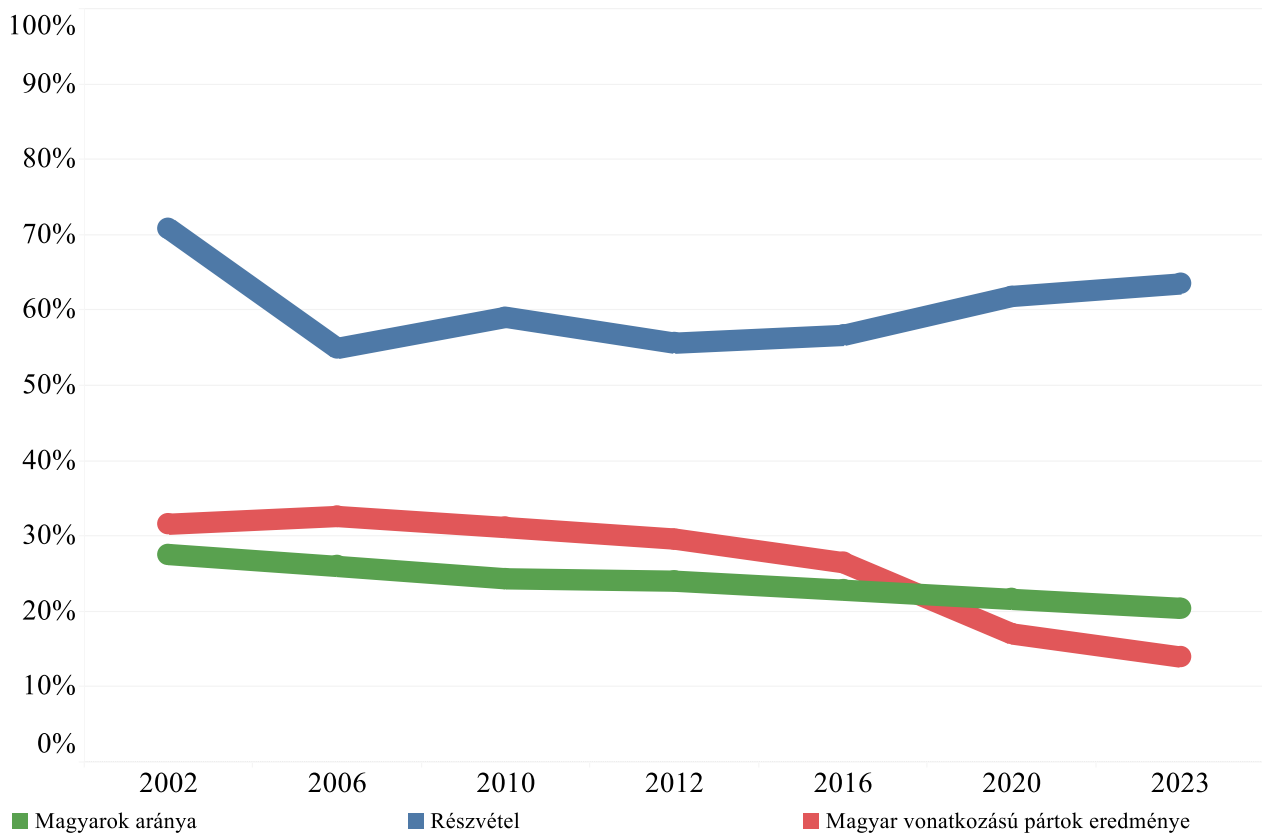
Komáromi járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarak aránya (%)	68,4	66,0	63,0	63,4	62,4	61,7	61,0
Részvétel(%)	69,4	54,5	60,0	52,4	49,0	52,8	56,3
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	74,6	75,5	71,3	71,9	66,9	53,7	49,3
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	74,6	75,5	34,1	41,2	38,9	41,1	48,8
Most-Híd (%)			37,2	30,7	27,9	12,6	0,6

18. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Komáromi járásban

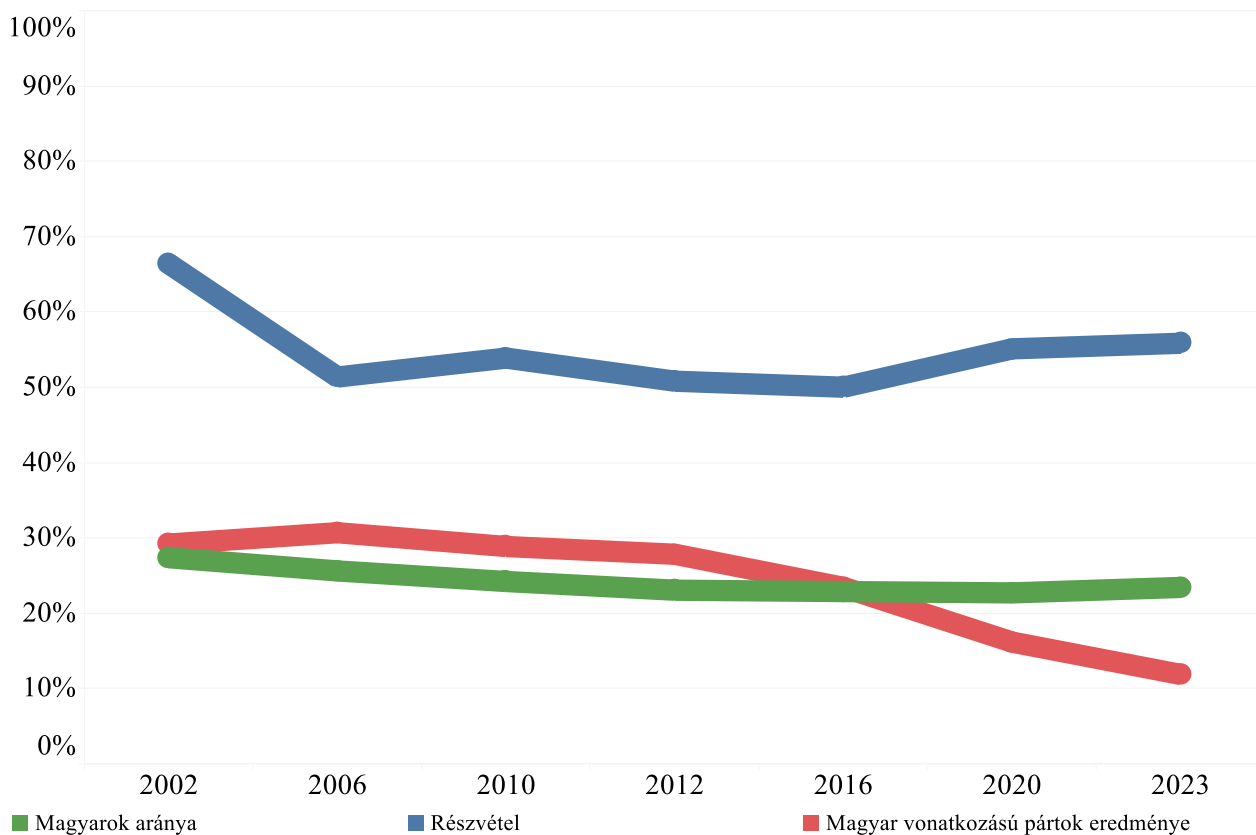
Lévai járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	27,5	26,0	24,3	24,0	22,8	21,6	20,4
Részvétel(%)	70,8	54,9	59,0	55,6	56,6	61,8	63,5
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	31,6	32,6	31,1	29,6	26,4	17,0	13,9
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	31,6	32,6	13,5	13,1	13,4	12,6	13,5
Most-Híd (%)			17,6	16,5	13,1	4,4	0,4

19. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Lévai járásban

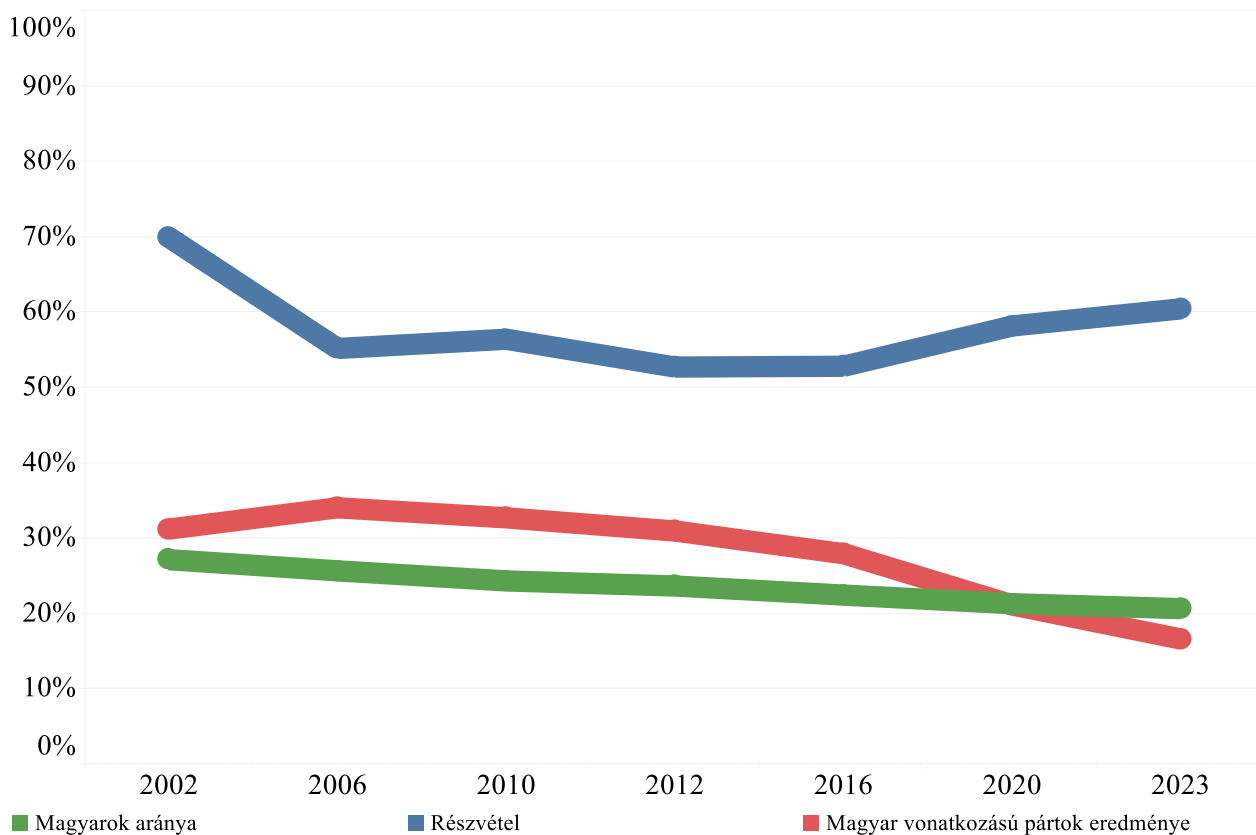
Losonci járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	27,4	25,6	24,2	23,1	22,9	22,7	23,4
Részvétel(%)	66,4	51,4	53,9	50,8	50,0	55,1	55,8
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	29,2	30,7	28,9	27,8	23,4	16,2	11,9
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	29,2	30,7	12,3	11,6	10,9	8,9	10,7
Most-Híd (%)			16,5	16,2	12,5	7,2	1,2

20. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Losonci járásban

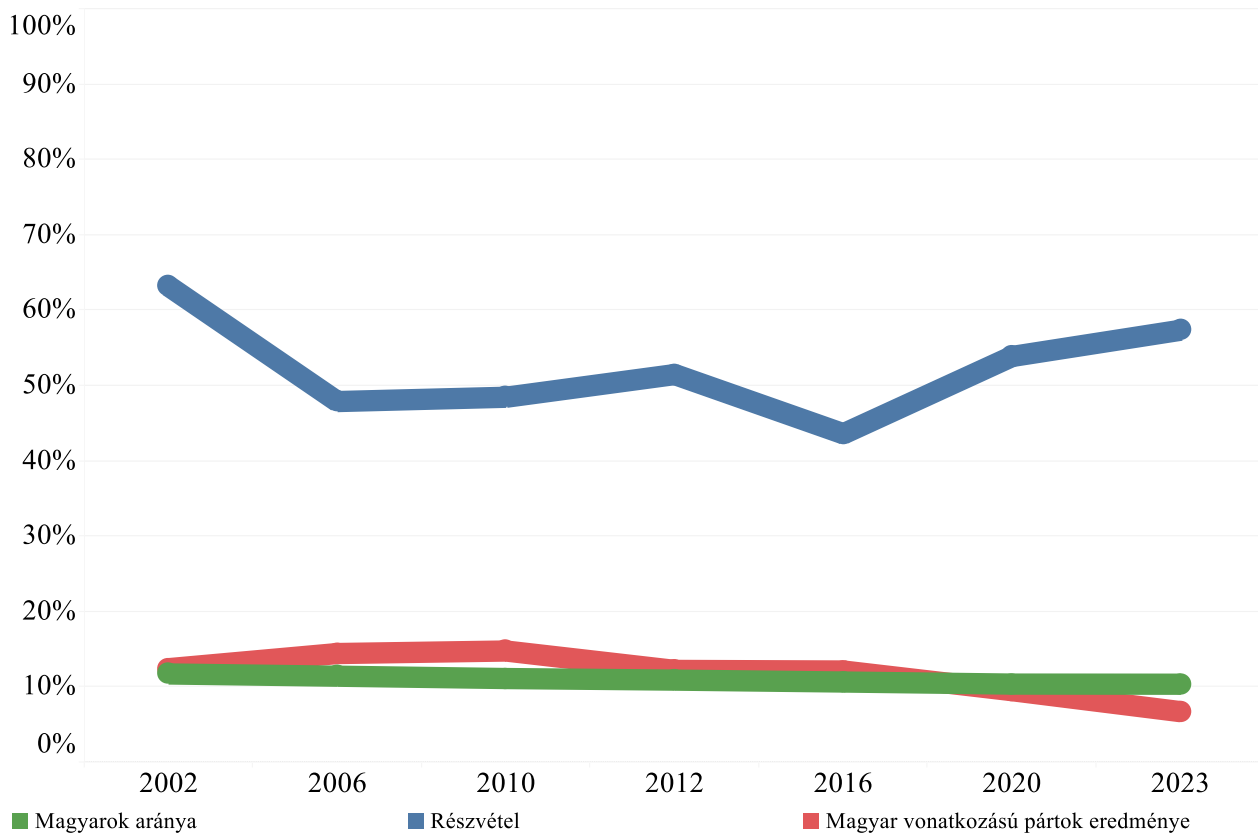
Nagykürtösi járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	27,1	25,6	24,3	23,6	22,4	21,3	20,6
Részvétel(%)	69,9	55,2	56,4	52,7	52,8	58,1	60,4
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	31,2	34,0	32,7	30,9	27,9	21,1	16,6
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	31,2	34,0	17,4	16,8	16,0	14,1	15,2
Most-Híd (%)			15,2	14,1	11,9	7,0	1,3

21. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Nagykörtösi járásban

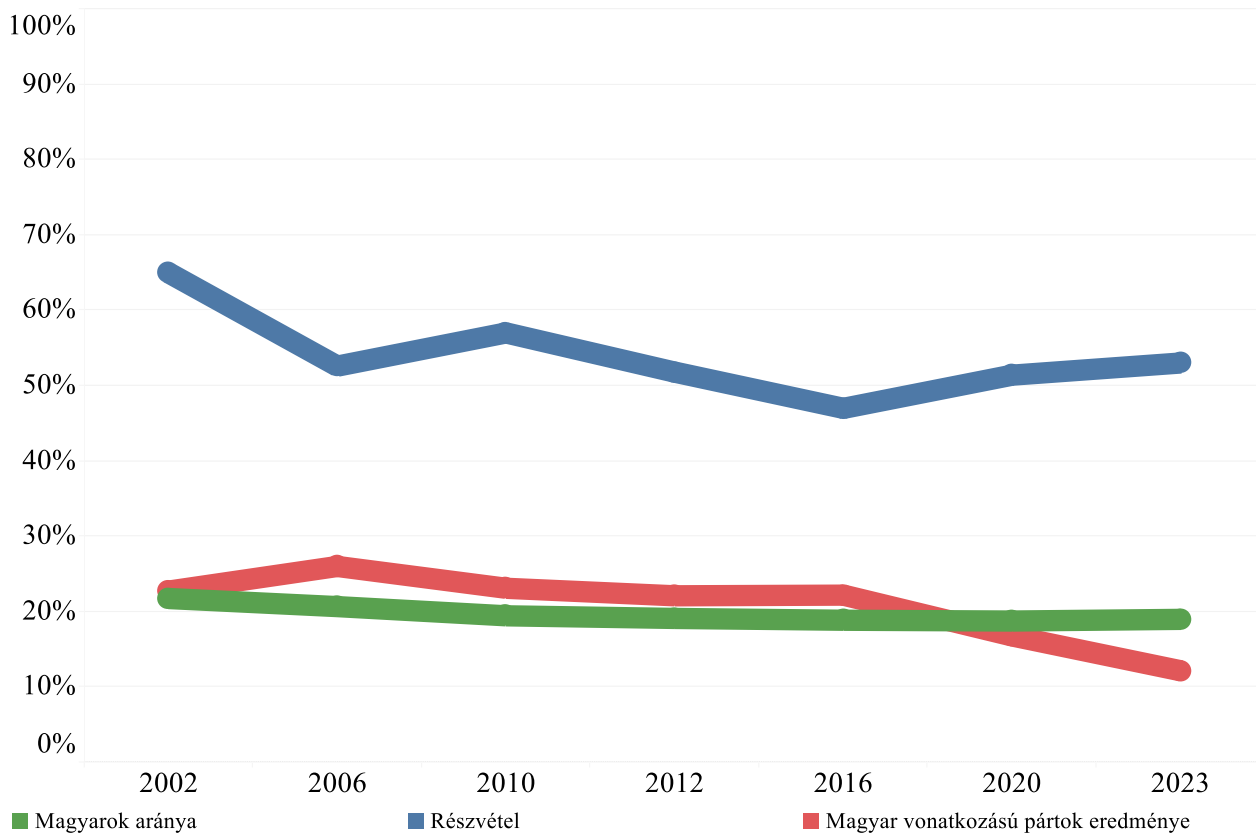
Nagymihályi járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	11,7	11,4	11,1	10,9	10,6	10,3	10,3
Részvétel(%)	63,2	47,8	48,4	51,4	43,6	53,8	57,3
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	12,4	14,4	14,7	12,2	12,1	9,5	6,7
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	12,4	14,4	6,4	5,5	5,5	5,1	6,0
Most-Híd (%)			8,3	6,7	6,6	4,3	0,7

22. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Nagymihályi járásban

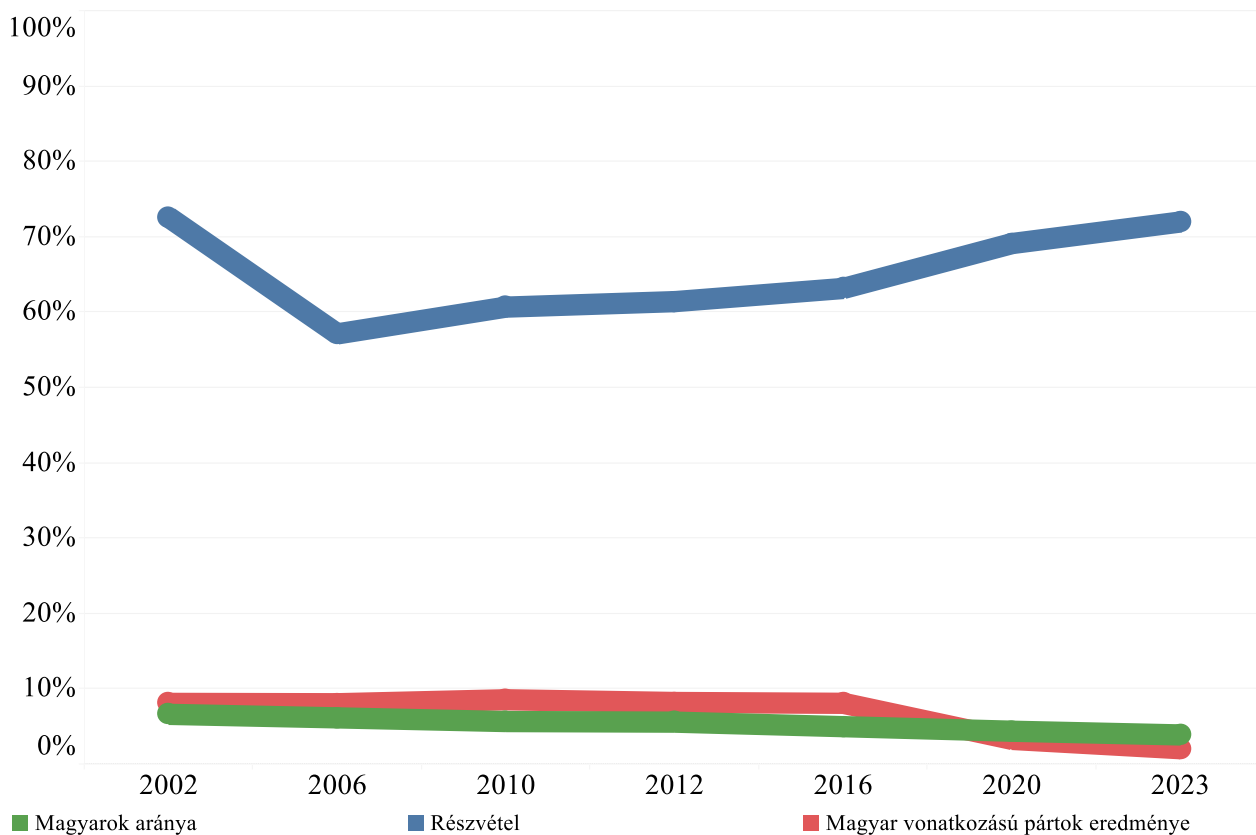
Nagyrőcei járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	21,7	20,6	19,4	19,1	18,8	18,7	18,9
Részvétel(%)	64,9	52,5	57,0	51,7	46,9	51,3	53,0
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	22,7	26,0	23,1	22,1	22,1	16,7	12,1
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	22,7	26,0	10,6	11,5	11,7	10,3	11,9
Most-Híd (%)			12,4	10,6	10,4	6,4	0,2

23. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Nagyrőcei járásban

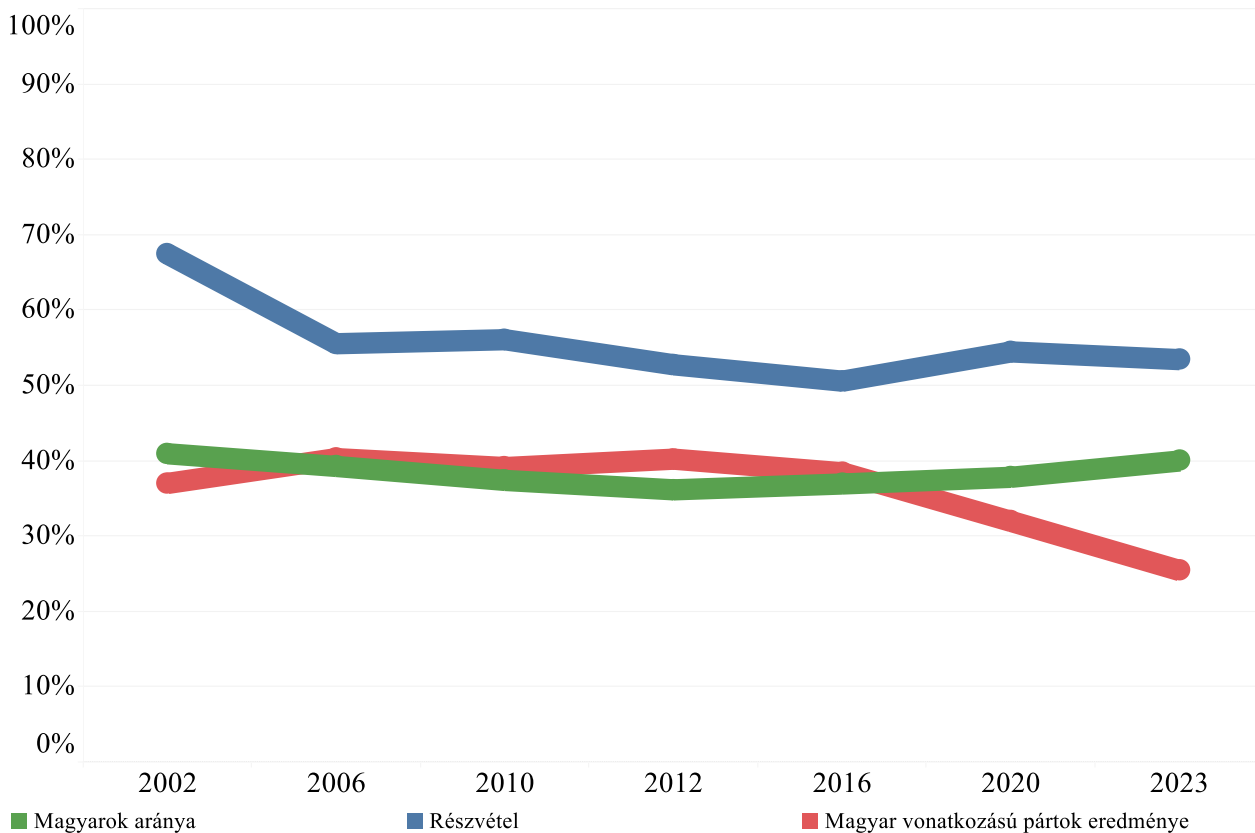
Nyitrai járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	6,6	6,1	5,6	5,6	4,9	4,3	3,9
Részvétel(%)	72,6	57,1	60,6	61,4	63,1	69,1	71,9
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	8,0	8,0	8,5	8,2	8,0	3,3	2,0
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	8,0	8,0	2,1	1,8	2,1	1,8	1,8
Most-Híd (%)			6,4	6,4	5,9	1,5	0,2

24. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Nyitrai járásban

Rimaszombati járás

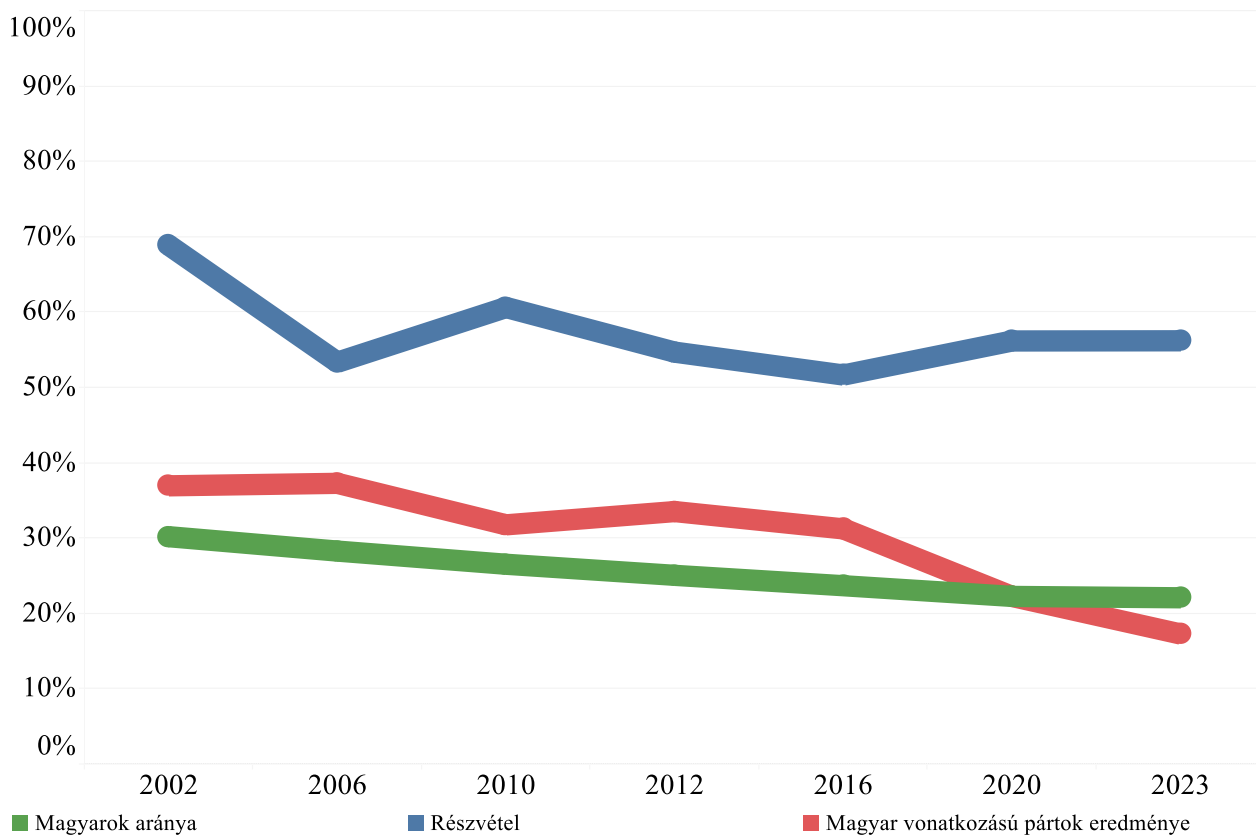

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	40,9	39,2	37,4	36,1	36,9	37,8	40,0
Részvétel(%)	67,4	55,5	56,0	52,7	50,5	54,4	53,4
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	37,0	40,3	39,1	40,2	38,4	31,9	25,4
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	37,0	40,3	19,3	20,9	20,7	17,2	25,0
Most-Híd (%)			19,7	19,3	17,7	14,8	0,4

25. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Rimaszombati járásban

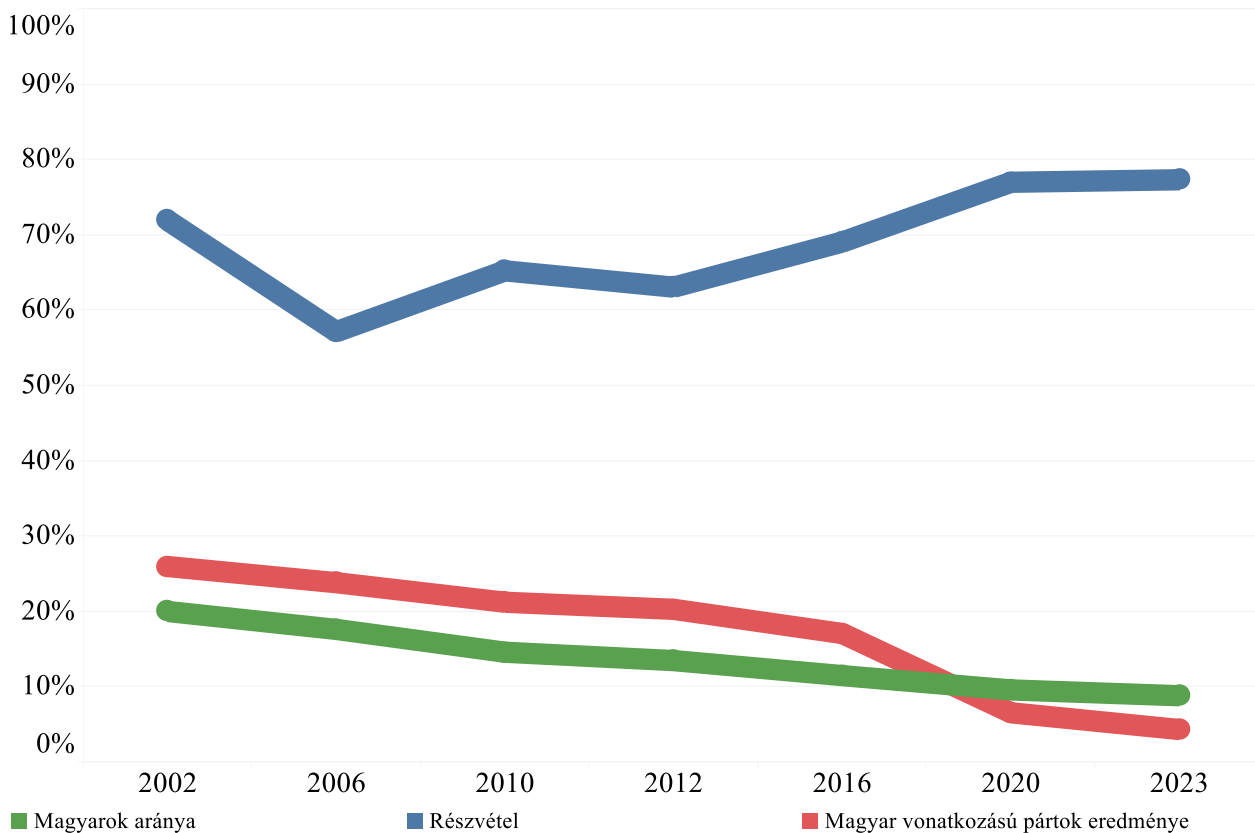
Rozsnyói járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	30,2	28,3	26,5	25,0	23,7	22,2	22,1
Részvétel(%)	68,9	53,3	60,6	54,7	51,6	56,1	56,2
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	36,9	37,2	31,7	33,5	31,2	22,2	17,2
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	36,9	37,2	11,0	12,7	14,4	16,3	16,7
Most-Híd (%)			20,8	20,8	16,8	6,0	0,5

26. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Rozsnyói járásban

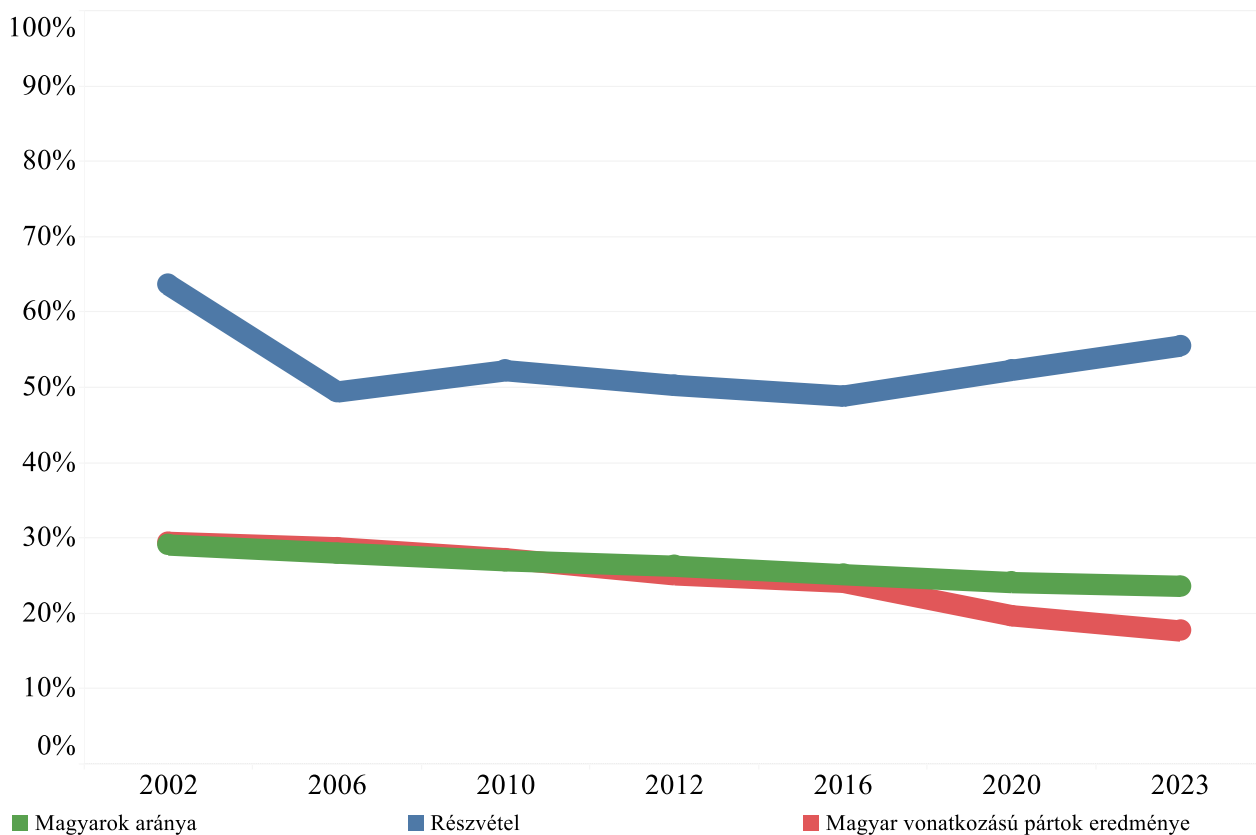
Szenci járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	20,0	17,6	14,6	13,5	11,5	9,6	8,8
Részvétel(%)	71,9	57,1	65,2	63,0	69,0	76,9	77,3
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	25,9	23,8	21,2	20,3	17,0	6,5	4,3
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	25,9	23,8	4,6	4,9	5,0	4,1	4,0
Most-Híd (%)			16,6	15,4	12,0	2,4	0,3

27. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Szenci járásban

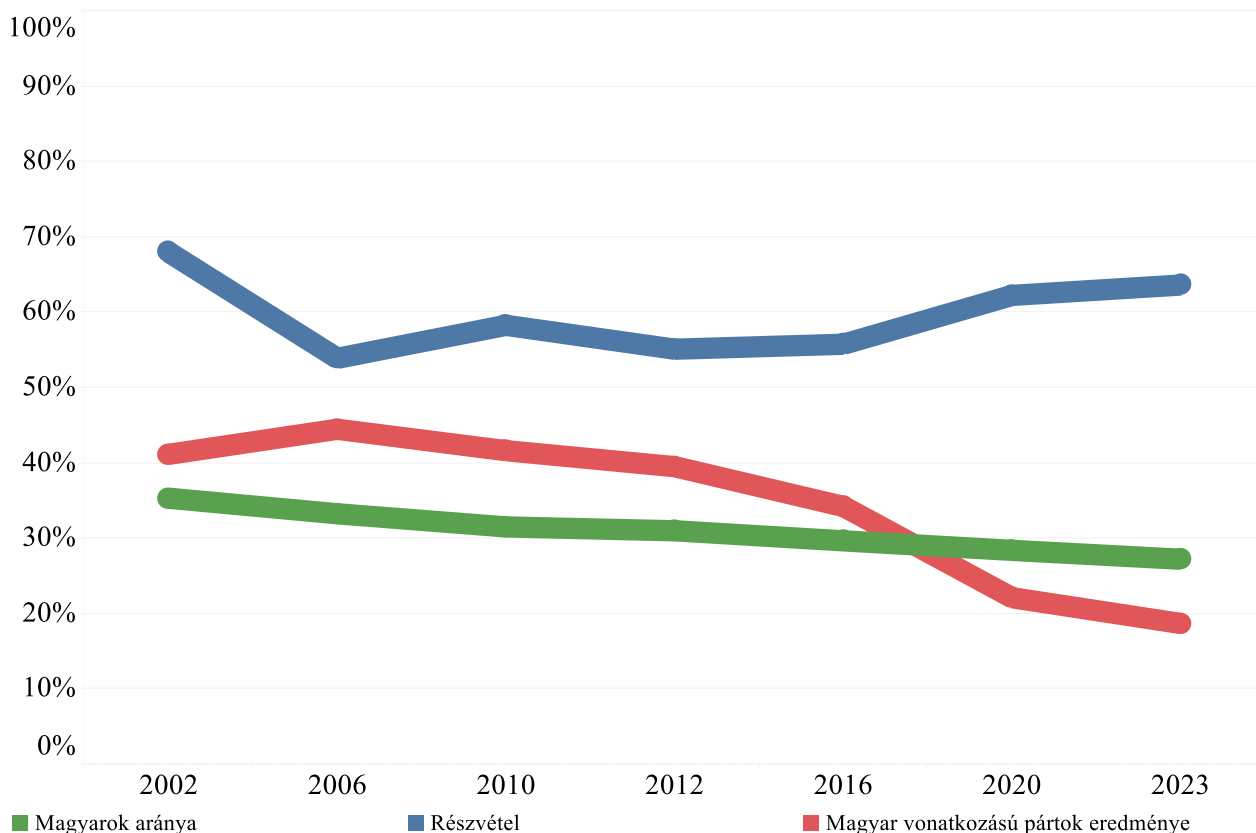
Töketeresesi járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	29,1	28,0	27,0	26,2	25,1	24,1	23,6
Részvétel(%)	63,6	49,4	52,2	50,2	48,8	52,2	55,5
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	29,4	28,7	27,2	25,1	24,1	19,7	17,6
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	29,4	28,7	14,8	13,2	12,6	11,4	17,4
Most-Híd (%)			12,5	11,9	11,5	8,3	0,2

28. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Töketeresesi járásban

Vágsellyei járás

	2002	2006	2010	2012	2016	2020	2023
Magyarok aránya (%)	35,3	33,2	31,5	31,0	29,6	28,4	27,2
Részvétel(%)	67,9	53,8	58,2	55,1	55,7	62,2	63,8
Magyar vonatkozású pártok eredménye (%)	41,1	44,4	41,6	39,5	34,2	22,1	18,6
Ebből							
MKP / MKÖ / Szövetség (%)	41,1	44,4	15,5	17,1	15,7	15,5	18,3
Most-Híd (%)			26,1	22,4	18,5	6,6	0,4

29. ábra - A magyarok arányának alakulása, a választási részvétel és a magyar vonatkozású pártok eredménye a legutóbbi hét parlamenti választáson a Vágsellyei járásban

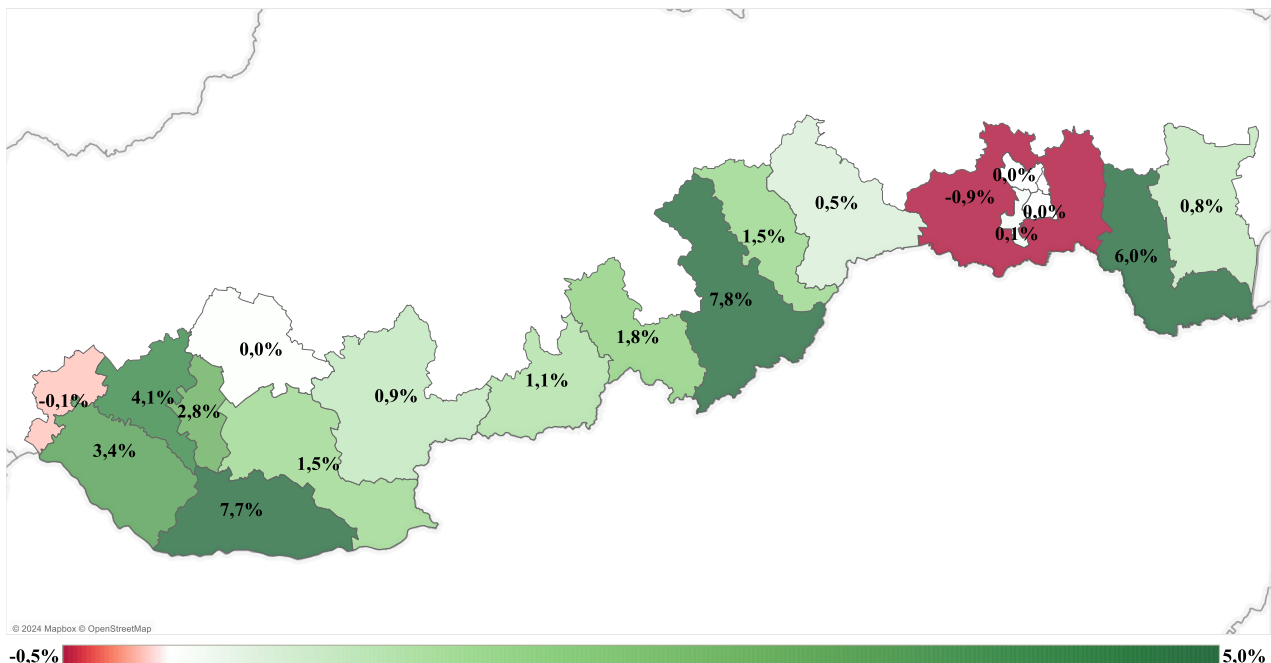
4.5. A Szövetség mint egységpárt?

A 2023-as parlamenti választások kiemelten fontos kérdése volt, hogy a Szövetség, mely a magyarság új egységpártjaként jelenítette meg magát, meg tudja-e szólítani a teljes magyar választói bázist. Az előzőekben már röviden bemutatuk a Szövetség szavazóbázisának elődpártokból összeálló lehetséges potenciálját. A Szövetség a 2020-as parlamenti választásokon induló Magyar Közösségi Összefogás (MKP, Magyar Fórum és Összefogás) és Most-Híd bázisát kívánta egységes szavazóbázissá változtatni. A 2023-as választási év tavaszán viszont a belső harcok a Híd legismertebb politikusainak májusi távozását eredményezte, ami gyakorlatilag a 2009-es pártszakadáshoz hasonló lépés. A Szövetségben a Magyar Konzervatív Platform (egykori MKP) többsége ragaszkodott az aktivizmus politikai vonaláról érkező parlamenti képviselő beemelésére és ez jelenti a belső viták kicsúcsosodását. A párt tehát szakadt. A Szövetség vezetősége az ismert politikusok helyett másod- és harmadvonalbeli (regionális) Most-Híd politikusokkal tölti fel a

hiányzó helyeket. A későbbiekben legalább kommunikációban próbálja elfogadtatni, hogy a Szövetségen belüli Most-Híd megmaradó politikusai jelentik az “igazi hidas politikusokat”. A próbálkozás egyértelműen a Szövetség, mint egységpárt megjelenését hivatott szolgálni. Az országosan ismert hidasok viszont a Modri-Most-Hídban jelennek meg. A választások kimenetelének egyik alapvető kérdése, hogy a Szövetség megteremti-e az egykori MKP-s egységpártot a magyarok között. Az eredmények azt mutatják, hogy bár a Szövetség gyakorlatilag magyar vonatkozásban magasan a legjobb eredményt érte el, csupán a magyar választópolgárok 36,6 százalékát szólította meg, 41,9 százaléka maradt otthon, 21,5 százaléka pedig szlovák pártra szavazott. Elemzési szinten tehát leszögezhető, hogy a Szövetség nem tudta az 1998-as pártegyesítés utáni egységpárti jelleget magára öltetni. Az okokat a politikai irányultság, a társadalmi célok és a kommunikációs kérdések elemzésével lehet pontosítani, de ez nem képezi jelen elemzésünk tárgyát. Az adatok szerint a Szövetség a magyar pártok közötti monopóliuma ellenére sem tudta a magyar társadalmi és politikai (választóbázisi) egységet megteremteni. A politikai egységet és a választóbázist érintő kérdéseket az 5. részben elemezzük.

A részvételi arány változása

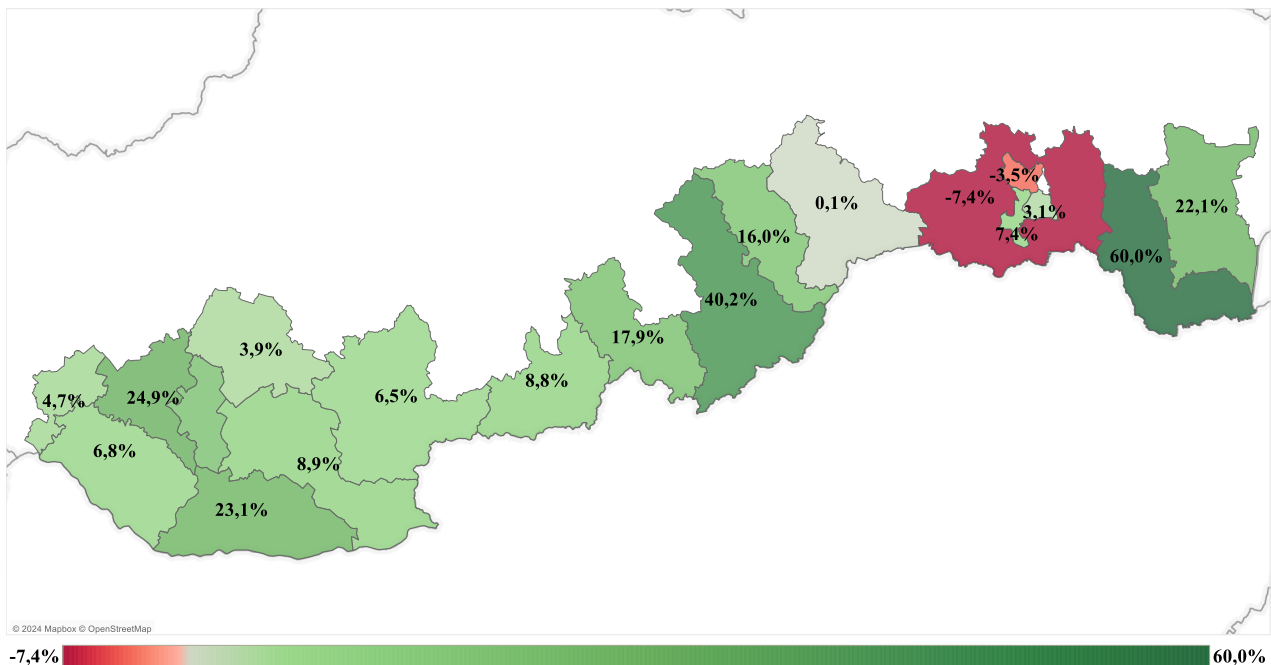
A Szövetség egységpárti kérdésénél az egyik fontos mutató, hogy a Magyar Közösségi Összefogás 2020-as eredményéhez képest tudott-e növekedni a Szövetség. A két párt választási eredményét kétféleképpen hasonlítottuk össze. Egyrészt megnéztük a 2020-as és 2023-as választási arány **százalékpontos** növekedését. A járási térképen (lásd 3. térkép) megfigyelhető, hogy az egyes

3. térkép - A Szövetség 2023-as szavazati arányának százalékpontos növekedése az MKÖ 2020-as eredményéhez képest a magyarlakta járásokban

járásokban hány százalékponttal nőtt a Szövetség eredménye az MKÖ 2020-as eredményéhez képest, vagyis. Mivel az egyes magyarlakta járásokban a magyarság száma jelentős eltéréseket mutat, fontos, hogy ne csak a százalékpontos, hanem a szavazók számának százalékban kifejezett növekedését is megvizsgáljuk (lásd 4. térkép).

A 4. térképen látható, hogy a négy legnagyobb növekedést mutató járás a Töketerebesi (60 százalékkal nőtt a Szövetségre leadott szavazatok száma az MKÖ 2020-as eredményéhez képest), a Rimaszombati (+40,2 százalék), a Galántai (+24,9 százalék) és a Komáromi (+23,1 százalék). A Szövetség egységpárti kérdésének boncolásánál jeleztük, hogy a 2023-as távozást követően a hidas helyeket regionális politikusokkal töltötte fel a párt vezetősége. Ezek a személyek a Szövetség választási listáján az első harmincban szerepeltek, sőt, az első tízben is hárman és éppen a Töketerebesi, a Rimaszombati és a Komáromi járásból érkeztek. A galántai eredmény tekintetében tény, hogy a járásban lakik a párt elnöke és az Magyar Konzervatív Platform (a Szövetségen belül a volt MKP-sokat tömörítő platform) elnöke is, azaz várható volt egy erősebb eredmény a régióban. Amennyiben a fenti négy járási eredményt csupán részleges elemzés alá vetjük, a növekedés árnyaltabb képet mutat.

4. térkép - A Szövetség 2023-as szavazatszámának százalékos növekedése az MKÖ 2020-as eredményéhez képest a magyarlakta járásokban

Modellezve a Töketerebesi járás

Elemzésünkhöz vegyük alapul a Töketerebesi járást, ahol 60 százalékkal növekedett a Szövetségre leadott szavazatok száma az MKÖ 2020-as eredményéhez képest. A Szövetség párt első tíz helyén három jelölt is a járásból indult, a régió hidas politikusai maradtak a Szövetség listáján.

- A járásban 2002-ben az akkori MKP (egységpárt) a leadott szavazatok 29,4 százalékát szerezte meg, úgy, hogy a magyarok aránya 29,1 százalék.
- A 2016-os választásokon az MKP 12,6, a Most-Híd pedig 11,5 százalékot szerzett. A magyar vonatkozású szavazatok aránya így 24,1 százalékra tehető. A járásban a magyarok aránya ekkor 25,1 százalék.
- A 2020-as választásokon az MKÖ (MKP) 11,4, a Most-Híd pedig 8,3 százalékot szerzett. A magyar vonatkozású pártok eredménye együttesen már nem haladta meg a húsz százalékot (19,7 százalék). A járásban a magyarok aránya ekkor 24,1 százalék. A magyar vonatkozású pártok választási eredménye először marad jelentősen a magyarok aránya alatt.

- A 2023-as választásokon regionálisan a hidas és MKP-s politikusok együtt jelentek meg. A Szövetség szavazatai az MKÖ (MKP) 2020-as eredményeihez képest 60 százalékos növekedést mutattak. Az összesített eredmény viszont sokkal árnyaltabb képet mutat. A járásban a magyarok aránya 23,6 százalék. A Szövetség 17,2 százalékos eredményt produkált, a magyar vonatkozású pártok együttesen pedig 17,4 százalékot. Történelmileg a magyarok arányához viszonyítottnan ez a leggyengébb eredmény, hiszen a 2002-2016-os időszakban a magyar pártokra leadott szavazatok aránya a magyarok arányához közeli eredményt hozott. Az adatokból viszont jól látható, hogy a hidas és MKP-s regionális politikusok egyben maradása nagyrészt áthozta Híd 2020-as szavazóit.

Modellezve a Rimaszombati járás

A következő vizsgált a Rimaszombati járás, ahol 40,2 százalékkal növekedett a Szövetségre leadott szavazatok száma az MKÖ 2020-as eredményéhez képest. A Szövetség párt első 10 helyén két jelölt is a járásból indult, a régió egyik hidas politikusa maradt a Szövetség listáján.

- A járásban 2002-ben az akkori MKP (egységpárt) a leadott szavazatok 37 százalékát szerezte meg, úgy, hogy a magyarok aránya 40,9 százalék volt.
- A 2016-os választásokon az MKP 20,7 a Most-Híd pedig 17,7 százalékot szerzett. A magyar vonatkozású szavazatok aránya így 38,4 százalékra tehető. A járásban a magyarok aránya ekkor 36,9 százalék.
- A 2020-as választásokon az MKÖ (MKP) 17,2 a Most-Híd pedig 14,8 százalékot szerzett. A magyar vonatkozású eredmény 31,9 százalék. A járásban a magyarok aránya ekkor 37,8 százalék.
- A 2023-as választásokon regionálisan a hidas és MKP-s politikusok itt is együtt jelentek meg. A Szövetség szavazatai az MKÖ (MKP) 2020-as eredményeihez képest 40 százalékos növekedést mutattak. A összesített eredmény itt is árnyaltabb képet mutat. A járásban a magyarok aránya 40 százalék, a Szövetség 25 százalékos eredményt produkált, a magyar vonatkozású pártok együttesen pedig 25,4 százalékot. A magyarok aránya és választási eredmény között a különbség óriási, főleg annak tükrében, hogy a 2006-2016-os eredmények a magyar pártok esetében meghaladták a járás magyarjaink arányát.

Modellezve a Komáromi járás

Az utolsóként vizsgált járás a Komáromi, ahol 23,9 százalékkal növekedett az eredmény. A Szövetség párt első tíz helyén két jelölt is a járásból indult, valamint a régió egyik fontos hidas politikus, volt parlamenti képviselője is előkelő helyen szerepelt a választási listán.

- A járásban 2002-ben az akkori MKP (egységpárt) a leadott szavazatok 74,6 százalékát szerezte meg úgy, hogy a magyarok aránya 68,4 százalék.
- A 2016-os választásokon az MKP 38,9 a Most-Híd pedig 27,9 százalékot szerzett, a magyar vonatkozású szavazatok aránya így 66,9 százalékra tehető. A járásban a magyarok aránya ekkor 62,4 százalék volt.
- A 2020-as választásokon az MKÖ (MKP) 41,1 a Most-Híd pedig 12,6 százalékot szerez. A magyar vonatkozású pártok eredménye 53,7 százalék, a járásban a magyarok aránya ekkor 61,7 százalék.

- A 2023-as választásokon regionálisan a hidas és MKP-s politikusok itt is együtt jelentek meg. A Szövetség szavazatai az MKÖ (MKP) 2020-as eredményeihez képest 23,9 százalékos növekedést mutatnak. A összesített eredmény viszont más képet mutat. A járásban a magyarok aránya 61 százalék, miközben Szövetség 48,8 százalékos eredményt produkál, a magyar vonatkozású pártok együttesen pedig 49,3 százalékot. A különbség a magyarok aránya és a választási eredmény között közel 12 százalékpontnyi. A Szövetség az MKÖ 2020-as eredményéhez képest 7,7 százalékpontnyi növekedést hozott, 23,1 százalékkal több szavazatot szerezve, de még így is messze elmaradt a 2002-2016 közötti magyar eredményektől, amikor is folyamatosan a magyarság arányát meghaladó választási eredmény született a magyarokat elsődlegesen megszólító pártok esetében.

Az egyes járások önálló elemzését folytatni lehetne, de egységes jelenség, hogy a 2002-2016-os időszakra vonatkozó eredményeket a Szövetség nemhogy meghaladni, megközelíteni sem volt képes. A 2016-os Most-Híd-as szavazatvesztést követően a 2020-as bukásnál megmaradt vegyespárti szavazóknak csupán a töredéke érkezett meg a Szövetséghez (lásd 10. táblázat). Ezt a jelenséget nemcsak a járási eredmények mutatják pontosan, hanem a magyarok által lakott városok eredményei is.

Járás	Most-Híd eredmény 2020	Részvétel változása	Magyar jellegű szavazatok változása	Most-Híd szavazat 2020	Most-Híd szavazat 2023	MKÖ szavazat 2020	Szövetség szavazat 2023	Most-Híd szavazat különbség	MKÖ/Szövetség szavazat-különbség	Szavazat-különbség összeg
Összesen	4,7%	1,5%	-36262	53229	5665	111949	128916	-47564	16967	-30597
Dunaszerdahelyi	17,0%	-1,3%	-8835	10673	1119	27083	28921	-9554	1838	-7716
Érsekújvári	6,3%	2,4%	-3347	4460	409	12534	13647	-4051	1113	-2938
Galántai	7,6%	0,7%	-1807	3865	291	8273	10331	-3574	2058	-1516
Kassa I	1,1%	0,4%	-401	383	136	519	501	-247	-18	-265
Kassa II	0,8%	0,5%	-301	329	113	378	406	-216	28	-188
Kassa III	0,8%	0,3%	-94	116	40	106	128	-76	22	-54
Kassa IV	1,0%	1,0%	-304	316	99	384	396	-217	12	-205
Kassa-környéki	2,2%	2,7%	-1563	1276	180	3878	3591	-1096	-287	-1383
Komáromi	12,6%	3,6%	-1392	5565	254	18082	22255	-5311	4173	-1138
Lévai	4,4%	1,7%	-2000	2459	244	7107	7566	-2215	459	-1756
Losonci	7,2%	0,7%	-1758	2254	361	2777	3273	-1893	496	-1397
Nagykürtösi	7,0%	2,3%	-1143	1389	267	2803	3049	-1122	246	-876
Nagymihályi	4,3%	3,5%	-1460	1975	336	2329	2844	-1639	515	-1124
Nagyrócei	6,4%	1,6%	-726	978	37	1574	1826	-941	252	-689
Nyitrai	1,5%	2,9%	-1308	1372	206	1645	1709	-1166	64	-1102
Pozsony I	0,8%	-2,0%	-256	241	107	162	147	-134	-15	-149
Pozsony II	1,5%	-0,1%	-1075	1112	286	582	619	-826	37	-789
Pozsony III	0,7%	0,0%	-332	335	137	152	155	-198	3	-195
Pozsony IV	0,7%	-0,4%	-448	427	178	195	174	-249	-21	-270
Pozsony V	0,9%	6,2%	-662	689	222	340	367	-467	27	-440
Rimaszombati	14,8%	-1,0%	-2645	4971	139	5780	8106	-4832	2326	-2506
Rozsnyói	6,0%	0,0%	-1562	1568	129	4269	4275	-1439	6	-1433
Szenci	2,4%	0,3%	-1227	1331	198	2219	2323	-1133	104	-1029
Töketerebes	8,3%	3,2%	-589	3433	85	4741	7585	-3348	2844	-504
Vágsellyei	6,6%	1,4%	-1027	1712	92	4037	4722	-1620	685	-935

10. táblázat - A magyar vonatkozású pártok eredményei a magyarlakta járások magyar településein, valamint Pozsonyban és Kassán a 2020-as és 2023-as parlamenti választáson

A 2020-23-as eredmények tekintetében az egységpárti jelleg megteremtésének hiányát nemcsak a járási eredményekből elemzéseiből lehet értelmezni. A települések szerinti bontás még pontosabb képet nyújthat, ezért a magyarok által lakott városok magyar vonatkozású választási eredményeit is megvizsgáltuk (lásd 11. táblázat). Az alapvető kérdés ebben az esetben is az, hogy a 2020-ban Most-Hídat választók közül hányan jöttek át a Szövetségre szavazni. Az összesített adatok szerint a 2020-as hidas 14 ezer szavazóból lefeljebb háromezren választották a Szövetséget. Az MKÖ/MKP-s 2020-as eredményéhez képest a Szövetség 4 326-tal növelte szavazatai számát ezekben a városokban; az enyhén növekedett választási részvétel mellett is az adatok szerint közel tízezer vegyespárti szavazó nem szavazott a Szövetségre. A táblázatokból hiányoznak Pozsony és Kassas városrészei, melyekben összesen a 14-15 ezer magyar szavazó lehet, de a párt eredményeinek gyenge mivolta miatt nem szándékoztunk elemzésünkbe bevonni a két várost. Tény viszont, hogy a Szövetség bejutásához hiányzó 18-19 ezer szavazat fele a magyarok által lakott városok szavazataiból is biztosítható lett volna.

Település	Most-Híd eredmény 2020	Részvétel változása	Magyar jellegű szavazatok változása	Most-Híd szavazat 2020	Most-Híd szavazat 2023	MKÖ szavazat 2020	Szövetség szavazat 2023	Most-Híd szavazat különbség	MKÖ/Szövetség szavazat-különbség	Szavazat-különbség összeg
Összesen	9,3%	0,7%	-9586	13912	1307	32536	36862	-12605	4326	-8279
Bős	15,1%	-2,0%	-358	400	55	1504	1546	-345	42	-303
Diószeg	7,2%	-1,6%	-120	192	17	230	302	-175	72	-103
Dunaszerdahely	15,1%	-1,4%	-1811	1661	238	4940	4790	-1423	-150	-1573
Érsekújvár	5,1%	1,2%	-821	1030	111	1631	1840	-919	209	-710
Fülek	22,2%	-1,6%	-619	785	146	845	1011	-639	166	-473
Galánta	5,9%	0,2%	-246	489	40	964	1207	-449	243	-206
Gúta	8,6%	6,5%	636	360	13	2018	3014	-347	996	649
Ipolyság	8,4%	0,1%	-323	282	19	1216	1175	-263	-41	-304
Királyhelmece	33,9%	-0,1%	-201	936	9	705	1440	-927	735	-192
Komárom	9,9%	1,8%	-1148	1460	98	5089	5401	-1362	312	-1050
Nagykapos	20,2%	1,5%	-476	635	116	791	950	-519	159	-360
Nagymegyer	16,5%	1,1%	-486	547	50	1751	1812	-497	61	-436
Naszvad	15,9%	4,7%	-46	331	16	531	816	-315	285	-30
Ógyalla	6,8%	1,5%	-90	241	10	681	832	-231	151	-80
Párkány	11,4%	1,8%	-516	556	58	1930	1970	-498	40	-458
Rimaszombat	6,4%	0,3%	-307	645	39	1235	1573	-606	338	-268
Rozsnyó	4,3%	-0,1%	-258	349	37	677	768	-312	91	-221
Somorja	14,3%	-1,1%	-888	1059	104	1847	2018	-955	171	-784
Szenc	2,6%	0,9%	-288	282	25	553	547	-257	-6	-263
Szepsi	6,1%	-1,0%	-415	256	23	1024	865	-233	-159	-392
Tiszacsérnyő	24,9%	0,0%	-49	263	2	134	348	-261	214	-47
Tornalja	13,8%	1,2%	-242	377	14	956	1091	-363	135	-228
Vágsellye	4,3%	1,2%	-334	490	36	486	642	-454	156	-298
Zselíz	8,8%	1,9%	-180	286	31	798	904	-255	106	-149

11. táblázat - A magyar vonatkozású pártok eredményei a magyarlakta városokban a 2020-as és 2023-as parlamenti választáson

Óry Péter

Hova sodródik a magyar szavazó?

Történelmi visszatekintés

A 2023-as választási eredményeket lehet matematikai számok halmazaként értelmezni, de a magyar választóbázis alakulását, az ide-oda sodródás lehetőségeit mindenképpen történelmi kontextus irányából is meg kell vizsgálni. Jelen fejezettel az a célunk, hogy a szlovákiai magyarságot elsődlegesen megszólító pártok és politikai mozgalmak történelmi alakulásának rövid bemutatásán keresztül képet nyújtsunk arról, mi is zajlott az egyes időszakokban. A rövid fejezetek címe a szerző saját véleményét tükrözik, nem a társadalmi diskurzusból származó meghatározások. Az általunk vizsgált időszak az 1989-es rendszerváltást követő évtizedekre vonatkozik. Az egyes pártok alapítói, vezetői vagy képviselőinek neveit azért nem tüntettük fel, mert a hangsúlyt a magyar választóbázis alakulására és nem a pártpolitikára vagy azon belüli személyes kérdésekre szeretnénk helyezni.

1990-1993 - Önállósági próbák

1989. novemberében alakult a Független Magyar Kezdeményezés (FMK), mely a rendszerváltás pillanatának első magyar formációja. Az 1990-es szabad választásokon a szlovák Verejnost' proti násiliu (VPN) keretében indult.

1990. januárjában alakult meg a Magyar Kereszténydemokrata Mozgalom (MKDM), mégpedig a szlovák kereszténydemokraták és az FMK ösztönzésére. A magyar keresztény kluboknál erőteljesen megjelent a szlovák Kereszténydemokrata Mozgalomban való indulás lehetősége is, de ez később meghiúsult. (kereszténydemokrata vonal)

1990. februárjában megalakult az Együttélés Politikai Mozgalom. A mozgalom főként magyar jellegű, de voltak lengyel, német és ruszin tagjai (sőt, parlamenti képviselői) is, így egyfajta csehszlovákiai össz-kisebbségi politikai pártként is értelmezhető. (néppárti vonal)

Az 1990. júniusi választásokon az FMK a VPN keretében indult, a szlovákiai törvényhozásba 6 képviselőt juttatott. Az Együttélés és az MKDM koalícióban indulva 292 ezer szavazattal (8,66%) és 14 képviselői helyet szerzett.

1992. januárjában az FMK-ból alakult meg a Magyar Polgári Párt (MPP). (liberális vonal)

1992. júniusában újabb parlamenti választásokat tartottak. Az Együttélés és az MKDM újra koalícióban indult és 228 ezer szavazattal 7,42%-ot és 14 képviselői helyet szerzett. Az MPP már önállóan indult, 70 ezer szavazattal 2,29 százalékos támogatottságot kapott és nem jutott be a parlamentbe. A magyar pártok tehát pár szavazat híján 300 ezer szavazót tudtak megszólítani, ami az akkor cca. 400 ezres magyar szavazótábor 75 százaléka (a modellezés során az önmagukat magyar

nemzetiségűnek vallók számával indultunk ki). A részvételi arány 1992-ben országosan meghaladta a 84 százalékot, de a magyarok által lakott településekre vonatkozóan nem áll rendelkezésünkre pontos adat.

1994-1998 – Kényszerű egyesülés

1994. szeptember végén már az önálló Szlovákia első parlamenti választása zajlott le. Ekkor már a három magyar párt közös koalícióban indult, Magyar Koalíció néven. Az eredmény 292 ezer szavazat, ami 10,19 százalékot és 17 képviselői helyet jelentett. Az akkori magyar választók száma ismét 400 ezer főre becsülhető, ami egyúttal azt jelenti, hogy körülbelül 73 százaléknyi magyar szavazatot gyűjtött be a három párt. A részvételi arány országosan 75 százalék feletti. Megjegyzés: amennyiben a magyarok az országos átlagnak megfelelően vettek részt a választásokon 1994-ben (és 1992-ben), akkor vélhetően 4-5 százaléknyi magyar szavazó szlovák pártot választott. A másik lehetőség, hogy 1992-ben és 1994-ben is alacsonyabb volt a magyar szavazók választási hajlandósága az országban, ami az épp történelmi önálló Szlovák Köztársaság megalakulásának éveiben egy teljesen elképzelhető jelenség.

1998. júniusában a három párt egyesült és létrehozta a Magyar Koalíció Pártját (MKP), így gyakorlatilag az 1994-es koalíció folytatódott egy egypárti rendszerben. Az egyesülés elsődleges motorja a mečiarri választási törvény, mely a koalíciók esetében jelentősen emelte a bejutási küszöböt, ezért a magyar pártokat egyesülésre kényszerítette. A választásokig ekkor három hónap maradt.

1998. szeptemberében a választások egy újabb „rendszerváltást” jelentettek Szlovákiában, hiszen a mečiarri rendszer megdöntése volt cél. A választásokon a részvételi arány 84,2 százalék, a Magyar Koalíció Pártja 306 ezer szavazattal 9,13 százalékot és 15 képviselői széket szerzett. Az akkori magyar szavazóbázist továbbra is hozzávetőlegesen továbbra 400 ezer főre lehet arányosítva számolni, ugyanis a 70-es években született legnagyobb generációk tagjai a 90-es években fokozatosan léptek be a választói bázisba, ideiglenesen kompenzálva magyarság természetes fogyását. Az elkövetkező évtizedekben a választói bázis már egyre gyorsabban szűkülő tendenciát mutat. A magyar szavazók arányában 76,5 százalékot szerezhetett az akkori MKP.

1999-2006 – „A nyugalmi állapot”

Az 1998-as választások után az MKP kormánytényezővé vált. Ez a gyakorlatban a politikai vezetők leterhelése mellett a külső megítélés szerinti nyugalmi állapotot hozott. Mondhatnánk, hogy eljött a felvidéki magyar politikai arany időszeke. A valóságban a belső ellentétek továbbra is fennálltak, sőt, új törésvonalak jelentek meg, melyek már nem az ideológiai eltérések, hanem a túlburjánzó gazdasági érdekek mentén várták a felszínre törést. Az első komolyabban látható és a történelemben megjelenő válság a pártban a 2000-2001-es időszakban a közigazgatási rendszer átalakításának a kérdése, a vitát a hatalomban maradni kívánók nyerték.

2002-ben a soron következő parlamenti választásokon történelmi csúcsra került az MKP támogatottsága, hiszen 321 ezer szavazattal 11,16 százalékot és 20 képviselői helyet szerzett. Az akkor szavazóbázis felfelé kerekítve még 400 ezer főre számolható, így az összmagyar szavazók körében 80 százalékos arányt érhetett el a párt. Az országos részvétel ekkor 70,07 százalékos.

Először fordul elő, hogy a magyar párt a magyar szavazók arányában az országos részvétel feletti eredményt produkált, ami azt jelzi, hogy vagy a magyarok mentek jóval többen szavazni, vagy szlovákok is jelentős számban szavaztak az MKP-ra. Mivel az előző választások adatai is mutatják, hogy valószínű lenne azt állítani, hogy minden szlovákiai magyar szavazó magyar pártra szavaz, szinte biztos, hogy 2002-ben jelentős számú szlovák szavazó is az MKP-t támogatta.

2006. júniusában a parlamenti választásokon a MKP 269 ezer szavazattal 11,68 százalékot szerzett, az eredmény a 20 parlamenti szék megtartását jelentette. Az országos részvételi arány csupán 54,67 százalék volt. A magyar szavazók arányosított számát 390 ezer főre lehet tenni, a megszerzett szavazati arány a magyarok körében 67-68 százalékra tehető. Figyelemre méltó jelenség, hogy négy év alatt 50 ezer szavazóval csökkent a párt támogatottsága, de az országos választási részvétel 15 százalékpontnyi visszaesése egyúttal a szavazatok arányos csökkenését is jelenti. Az MKP a választásokat követően elvesztette kormányzati szerepét.

2007-2009 – Szakadás

2007. márciusában az MKP-ban tisztújító kongresszusra került sor, ahol is felszínre törtek az addig kevésbé látható belső viszályok. A párt elnököt vált. A volt elnök ezt követően pártszervezésbe kezd.

2009. júniusában megalakult Most-Híd, mely magyar-szlovák, vegyespárti önmeghatározása újdonságként hatott. Érdemes visszagondolni a 1990-es FMK-VPN együttműködésre, valamint a magyar kereszténydemokratáknak a szlovák KDH-n belüli önmegvalósítási tervére. A párt megalakulása véget vetett az 1992-1998-as egyesülési időszak után bekövetkezett magyar politikai egységnek. Lezárja az 1999-2006-os relatív nyugalmat.

2010-2018 – A két tábor

2010. júniusában a parlamenti választásokon két párt veselkedett neki a magyar szavazatok megszerzésének. Ilyenre utoljára 1992-ben a liberális MPP és a néppárti és kereszténydemokrata Együttélés-MKDM versenyében került sor. Teljesen új elemek a változó kommunikációs csatornák, valamint a Híd vegyespárti jellege, mely egyúttal neves szlovák politikusok megjelenését is jelentette a párt listáján. Amíg a Most-Híd polgári-liberális jellegűnek jelenítette meg magát, az MKP nemzeti-konzervatív irányba lépett. Az egymásnak feszülés jellemzően a kampányon keresztül a teljes felvidéki magyar társadalomba begyűrűzött. A választók között ez már nem csupán versenyhelyzetet, de közösségi ellenfeszülést is okozott. A választások eredménye meglepő volt, ugyanis a folyamatosan bejutónak tartott MKP 109-ezer szavazatot és 4,3 százalékot kapott, így nem jutott a parlamentbe. A Híd 205 ezer szavazata viszont 8,13 százalékot és 14 képviselői helyet jelentett. Az országos részvételi arány 58,8 százalék, a magyar választópolgárok száma 370 ezer körülire számolható. Amennyiben tehát arányosan a magyarok az országos átlagnak megfelelően vettek részt a választásokon, vélhetően 223 ezren járultak az urnákhoz. Ebből az MKP 109 ezer szavazatot szerzett. A korábbi választások eredményeiből feltételezhető, hogy a magyarok 7-10 százaléka valószínűleg szlovák pártra szavazott, így a vegyespárt körülbelül 100 ezer magyar szavazatot gyűjthetett be. Az MKP egykori szlovák szavazói is könnyen kerülhettek a Most-Híd szavazói közé és ehhez jöttek még új szlovák szavazók. A gyakorlatban a választás kettéválasztotta a magyar szavazóbázist.

2012. márciusában előrehozott választásokat tartottak. A Most-Híd kormányzati szerepből indult neki a választásoknak, az MKP pedig első ízben indult úgy, hogy parlamenten kívüli párt volt. Teljesen új helyzet mindkét párt életében. A 2007-től tartó személyes ellentétek nem tompultak, sőt még erőteljesebben jelentek meg a két párt táborában. A választásokon mindkét párt önállóan indult. Az MKP megtartotta a szavazóit (109 483 – 4,28%) és újra parlamenten kívül rekedt. A Most-Híd 176 088 szavazatot szerzett, ami két év alatt több mint 32 ezres csökkenést jelent, de így is a parlamentbe jutott (6,89%). A csökkenés fő okának a vegyespárt egyes neves szlovák politikusainak távozása valószínűsíthető, a magyarok által lakott járásokban az adatok szerint kisebb arányú csökkenés tapasztalható. Az országos részvételi arány 59,11 százalékos volt. A választásokba bekapcsolódó magyar szavazópolgárok száma a 2010-es adatokhoz hasonlóan 220-225 ezer főre tehető.

2016. márciusában újra urnához járultak a választópolgárok. A magyar választók számára továbbra is fennállt a kétpárti rendszer. A választások előtt az MKP és a Most-Híd vezetősége tárgyalásokba kezdett, de ezek sokkal inkább egyfajta kampányidőszak előtti táncként jelentek meg, mintsem hajlandóságként a vélt vagy valós ellentétek meghaladására. Megegyezés nem született, a választópolgárok pedig újabb keserűséggel vették tudomásul, hogy a közös indulás lehetősége elmarad. Az eredmények tekintetében a két párt nagyjából megtartotta a 2012-es eredményeit. A Most-Híd 169 593 szavazatot szerzett és 6,5 százalékkal jutott a parlamentbe. Az MKP sorozatban harmadszor nem jutott be a törvényhozásba, a 105 495 szavazata pedig 4,04 százalékot jelentett. Az urnákhoz a választópolgárok 59,8 % járult.

2019 – Forgácsolódás

A 2016-os választásokat követően a Most-Híd kormányra lépett, mégpedig a Smer-SD és az SNS partnereként, annak ellenére, hogy a kampányát a Smer-SD ellenében fogalmazta meg és vitte végig. A párt forgácsolódni kezdett, kilépett az egykori, még az egységes MKP-ban kezdő volt mezőgazdasági miniszter. Később saját pártalapításba vágott, pártját Magyar Fórumként 2019. februárjában jegyezték be, ezzel megjelent a porondon egy harmadik, magyar választókra gyúró párt. A választók egy része a nemtetszését követően lassú elfordulásba kezd a párttól. A szlovákiai politikát ebben az időszakban a kormányzattal összeköthető személyek adócsalásai és korrupciós ügyei határozták meg. A politikailag puszkaporos hangulatba robbant be egy oknyomozó újságíró és élettársa kegyetlen gyilkossága, mégpedig 2018. februárjában. A gyilkosság gyakorlatilag az elkövetkező évek politikai folyamatait is alapjaiban befolyásolta. A kormányzó hidasok először kilépésükről nyilatkoztak, ami előrehozott választásokat jelentett volna. A pártelnök ezt követően 180 fokos fordulatot vett és a vegyespártot a kormányban tartotta. A közhangulat (saját választói körében is) pontosan ellentétes volt a lépéssel.

Az MKP egy köztársasági elnökjelölési hercehurca kellős közepébe sodródott. Jelöltje a párt elnöke, aki a végén visszalépett a megmérettetésből. A magyar választópolgárok szempontjából egy újabb értelmezhetetlen folyamat látható. Párhuzamosan ezzel a szlovák ellenzéki pártok kaotikus állapotuk ellenére a regnáló Smer-SD, SNS és Most-Híd kormány megbuktatását tartották közös nevezőnek. A magyar pártpolitika pedig a választói magyar egység igénye, az évtizedes magyar politikai ellentét és a szlovák társadalom kormányváltási célja között kereste az útját, egyre bizonytalanabb helyzetbe sodorva a még megmaradt magyar választópolgárt. 2019. nyarán a magyar egységes fellépés igényére alapozva kezdődött el egy aláírásgyűjtés a két párt megegyezése

érdekében, de a valós szándék az aláírásgyűjtés mögé bújtatva egy újabb magyar párt létrehozatala. A aláírásgyűjtés végül egy új párt bejegyzését eredményezte 2019. októberében, mégpedig Összefogás néven – néhány volt független, MKP-s és Most-Hidas politikus létrehozta a negyedik magyar pártot. (A korrektség kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy gyakorlatilag mérhetetlen támogatással létezett még egy magyar párt, az MKDSz, mely a vegyespárt nemzeti mikroprojektje). A magyar közösségben az aláírásgyűjtés mellett zajló, de eredménytelen egyeztetések tovább rontották a választók hangulatát és választási kedvét. Az újonnan létrejött Összefogás 2019. novemberében átkeresztelte magát Magyar Közösségi Összefogásra és szerződéses viszonyon keresztül az MKP-val (akkor Magyar Közösség Pártja) valamint a Magyar Fórummal együttesen indult, hangoztatva, hogy az MKÖ lett a magyar egység listája. A másik oldalon ott maradt a kormányzásba beleégett Most-Híd.

2020 – Szétesés

2020. február 29-én zajlottak a választások. Az egység listájaként aposztrofált Magyar Közösségi Összefogás 3,9 százalékon végzett (112 662 szavazat), ami a megnövekedett választási részvétel tükrében az MKP előző évekhez mért eredményével megegyezőnek tekinthető. A Most-Híd történelmi mélypontra került, hiszen 59 174 szavazatával 2,05 százalékos támogatottságra tett szert, négy év alatt 110 ezer szavazót veszítve. A statisztikai adatok szerint a vegyespárt szlovák szavazói teljesen elfordultak a pártól. Magyar szavazóbázisa esetében pedig nagyjából megfelelő a választóik száma. Fontos viszont megemlíteni, hogy a 2020-as cca. 355-360 ezres magyar választóbázisból számított 225 000 urnához járuló magyar közül már 2020-ban is legalább 60 ezren szlovák pártra szavazhattak. A Magyar Közösségi Összefogásban megjelenő két volt vegyespárti miniszter nem hozott tömeges átcsoportosulást az MKP és Most-Híd között beállt arányból. A vegyespárttól elvándorló választók vagy nem szavaztak, vagy szlovák liberális vagy jobboldali pártra szavazva inkább a kormányváltást támogatták, mint az MKÖ által hirdetett magyar egység listáját, azaz a részleges egység kevésnek bizonyult az ő becsatornázásukra. A választásokon az országos részvétel 65,8 százalékos volt.

2021-2024 – A majdnem egység

A 2020. februári választásokat követően immár négypárti rendszer alakult ki. Az MKP és a Most-Híd mellé felsorakozott a két 2019-ben bejegyzett párt, az Összefogás, valamint a Magyar Fórum. Az egyes pártok tisztújítását követően 2020. nyarán elindult a közösségileg is igényelt magyar egység keresése, pontosabban a Magyar Fórum kihagyásával/kimaradásával hárompárti egyeztetésekre került sor. A három párt kényszerülte megegyezésének eredményeként létrejött a Szövetség nevű párt, melyben a három elődpárt platformként, de önálló jogalanyiság nélkül élt tovább. A majdnem teljes politikai egységnél akár fel is lélegezhetett volna a magyar választópolgár, de a 2021. szeptemberi megalakulást követően egyes személyek évtizedes ellentétei a párton belül és mediális térben is folyamatosan jelen voltak. A vitáktól hangos média nem segíti az egykoron két táborra bomlott magyar választói bázis összekovácsolódását. A viták csendesülését a 2022. októberében tartott megyei és helyi önkormányzati választások hozták meg. Az eredmény sem maradt el, a Szövetség valóban kiemelkedő eredményt ért el, mintha bizonyítékot kapott volna az egység megteremtésében lévő választási potenciál. Az önkormányzati választásokat követően viszont újra a párton belüli vitáktól lett hangos a média és a közösségi háló, mely végeredményeként

a 2023-as parlamenti választások előtt az ismertebb hidas politikus elhagyták a pártot. A nemzetibb vonal az egyik, épp megbukó szlovák párt egyetlen magyar parlamenti képviselőjétől várt messiási szerepet, a Most-Híd távozói pedig az 2000-es évek jobboldali, de bukott miniszterelnökével próbálták szerencsét. A Szövetség a megüresedett hidas helyeket volt vegyespárti regionális politikusokkal töltötte fel, ezt a járási eredmények bontásánál már elemeztük. A választók által elvárt magyar egység 2023-ban egy újabb eltávolodásban végződött, miközben a Magyar Fórum is jelen volt.

A választások teljes eredményeit előzőleg már elemeztük. Az új Most-Híd és a Magyar Fórum teljes kudarca mellett a Szövetség, mely az MKP (MKÖ) választóbázisának folytonosságaként értelmezhető, nem tudta biztosítani a 2010 előtti választói megítélést és eredményt, hiszen a teljes magyar választóbázis 36,6 százalékanak megfelelő szavazatot kapta. A szlovák pártokat vagy pártkoalíciókat 21,4 százaléknyi magyar választotta, 42 százaléknyi magyar pedig nem ment el választani.

Hova sodródik a magyar választó?

A 2023-as választások egyik legfontosabb kérdése, hogy hová sodródik a magyar választópolgár. A másik kiemelten elemzésre szoruló kérdés pedig az, hogy mi lehet a megoldás, illetve merre mozdulhat el a felvidéki magyar politika?

Ami a választópolgárok átcsoportosulását illeti, a történelmi visszatekintésünkben elemeztük, hogy 1990-től a magyar választói bázisból milyen arányú szavazatot szereztek az akkori magyar pártok. Az 1990-1998-as időszakban ez 75 százalék körüli volt, de láthatóan már akkor is létezett egy legalább 4-5 százaléknyi magyar, aki szlovák pártokat választott. Az 1998-2006-os időszakban egyetlen magyar párt van jelen, az eredmény a magyar választói bázishoz arányosítva továbbra is 80 százalék körüli. Újra hangsúlyoznunk kell, hogy az 1998-2006-os időszakban az akkori MKP szavazatainak akár 10 százaléka szlovák szavazóktól érkezhettek. Gyakorlatilag az első jelentős törést a 2010-es választás jelentette, ahol egy tisztán etnikai párt (MKP) és egy magyar-szlovák vegyespárt (Most-Híd) kettévágta a stabil magyar szavazóbázist. A két párt léte egyben az etnikai vs. multietnikus, a nemzeti-konzervatív vs. polgári-liberális törésvonalakat hozták felszínre. Ez egyúttal felülírta a világnézetek feletti magyar egységes érdekképviseletet és politikát elsődlegesnek tartó megközelítést. A magyar választópolgár 2010 után már nemcsak a magyar egységet, de világnézetet is választott. A következő kiemelten fontos kérdés, hogy a vegyespárti jelleg a magyarok nagyobb tömegét is „hozzászoktatta” szlovákra szavazásra, újra háttérbe szorult az alapvető nemzetközösségi érdek.

A lassan beszivárgó ideológiai törés hatásaira pedig a 2016-as választások után figyelhettünk igazán fel. A ciklus végére a Most-Híd a kormányzati szerepvállalása miatt – melyről már előzőleg írtunk – elvesztette magyar szavazóinak nagyjából a felét, a szlovák szavazóit pedig de facto teljesen. Az akkori magyar etnikai alapon szervezett Magyar Közösségi Összefogás viszont nem tudta bevonzani ezeket a magyar a szavazókat, hiszen fenntartotta a 2010-ben kialakult etnikai-világnézeti törésvonalakat. A vegyespárti magyar szavazók az akkori ellenzéki szlovák pártokban kerestek lehetőséget arra, hogy immár ideológiai szemléletük vagy meggyőződésük szerint szavazzanak. A szlovák pártokhoz történő tömeges átszavazás első jeleit a 2020-as parlamenti választások jelentették, ahol az MKÖ és a Most-Híd együttesen legfeljebb 165 ezer magyar

szavazatot gyűjtött be, ez az akkori magyar szavazóbázis 46 százaléka. Ne feledjük, ez az arány 1990-2006 között 65-75 százalék volt! A magyar szavazóbázis cca. 14 százaléka indult el szlovák pártra szavazni.

A 2021-es év feladata a magyar egység 1998-as megteremtésének újragondolása lett volna, de párt legfelső vezetése nem tudta a valós egységet megteremteni. Ami viszont ennél is fontosabb jelenség lett, az a tény, hogy a megalakult Szövetség többirányú kommunikációja fenntartotta és erősítette a magyar választók közösségén belüli törésvonalakat. Ennek eredménye lett, hogy a 2023-as választásokon a Szövetség 130 ezer szavazatot szerzett és nem tudta a bizonytalan, volt vegyespárti és nem nemzeti-konzervatív magyar szavazókat megszólítani. Még a 2020-as összmagyar eredménytől is elmaradt, hiszen a magyar szavazók csupán 36,6 százaléka támogatta a pártot! A szlovák pártokra pedig 21,4 százaléknyi magyar szavazott. A Szövetség potenciálja a parlamentbe jutáshoz az adatelemzések szerint is megvolt, hiszen amennyiben a párt nem szakad újra 2023-ban és a vezetőség felfogja, hogy egy 7,7 százalékos nemzeti közösség estében a siker kulcsa nem a közösségen belüli ideológiai harc megvívása, hanem ennek meghaladása, akkor a volt MKP-s szavazók mellett a volt vegyespárti szavazat jelentős részét is be tudta volna gyűjteni. Előzőleg a járási elemzéseinknél ezt mutatta a Töketeremesi és a Rimaszombati járás eredménye.

Az ellenpélda pedig a Dunaszerdahelyi járás, ahol a 70 százaléknyi magyar lakossal rendelkező járás csupán 46 százaléka választotta a Szövetséget, ami szinte megegyezik az MKÖ 2020-as eredményével. Csupán felidézésként 2020-ban és 2023-ban is 63 ezer volt a leadott szavazatok száma a dunaszerdahelyi régióban, ebből még 2020-ban is 37 700 szavazatot kapott az akkori MKÖ (MKP) és Most-Híd, 2023-ban viszont már csak 28 900 szavazatot. Közel 9000 szavazó – a bejutáshoz hiányzó szavazatok fele – szavazott a járásban szlovák pártokra vagy maradt otthon.

Összességében látható, hogy a valós egység hiánya és a közösségen belüli törésvonalak fenntartása esetében a Szövetség valós potenciálja a parlamenti választások során legfeljebb a magyar szavazóbázis 38-40 százaléka lehet, holott a magyarság igénye az egységes politikai képviselő megteremtésére megvolt.

A szlovákiai magyar választópolgárok nemzeti-konzervatív MKP-s része megélte sorozatban az ötödik sikertelen parlamenti választást, ami egy újabb negatív jelzés a politikai közösség önfenntartásához. A meglévő és folyamatosan kommunikált, ezáltal mélyülő törésvonalak esélytelenné teszik, hogy a volt vegyespárti magyar választó a Szövetségre szavazzon, ami egyúttal a párt fejlődésének lehetőségét vágja el. A következő év vagy évek kérdése pedig az lesz, hogy ki fogja tudni megszólítani a Szövetségre nem szavazó magyarokat? A másik fontos kérdés pedig az marad, hogy a magyar, etnikai alapon szavazó tömb hány sikertelen választás után hagy fel a magyar pártra szavazásra és választ például olyan szlovák pártot, mely már pl. az európai politikában közelebb áll az általa is támogatott magyarországi párthoz.

Zárszó helyett, néhány gondolat a jövőről

Jelenleg több irányba mozdulhat el a felvidéki magyar politikum, több út is rendelkezésére áll. A lehetőségek elsődlegesen a parlamenti választásokon való indulásra vonatkoznak, illetve a magyar választói bázis megszólításának és mozgásirányának folyamataira. Vegyük őket sorba:

- A Szövetség mint a közösség legerősebb, megmaradt pártja változatlan formában folytatja tevékenységét. A 2027-es parlamenti választásokon önállóan indul, végeredményét tekintve pedig hasonló eredményt produkál, mint az ideai választásokon. Nyilvánvalóan a 2024-es köztársaság elnöki, európai parlamenti választások eredménye nagyban befolyásolja majd azt is, hogy a párt olyan kondícióban tudja-e magát tartani, mely biztosítja az egyedüli indulását a 2027-es parlamenti választásokon. A végkifejlet tekintetében a párt egy regionálisan mozgó párt marad, de a gyakorlatban teljesen súlyát veszti országos (parlamenti) szinten, melynek következménye a szavazómag lassú elvesztése lesz. 2024 tavaszán viszont azt is látni, hogy a párt elnökének indulása a köztársasági elnöki választásokon egy újabb bizonytalanságot hoz a választóbázisba, hiszen az elvárt 5 százalék feletti eredmény el nemérése a júniusi európai parlamenti választásokon is könnyen okozhat kudarcot. Ennek a valós lehetősége adott, hiszen a pártelnök választási támogatottságát 2-3 százalék közé mérik, de még a négy százalék megugrása is elbizonytalaníthatja az EP választásokon a Szövetség szavazóit.
- A Szövetség mint a megmaradt politikai erő erőteljes társadalmi nyitást hajt végre azzal a céllal, hogy az otthon maradt és máshova szavazó magyar választókat is visszahozza. Ennek alapfeltétele akkor tud teljesülni, ha egy kiegyensúlyozott kommunikáció a társadalomszervezés hatékonyságával ötvöződik. Ez egyúttal azt jelenti, hogy a párt inkább mozgalmi jellegűt, mely a néppártibb jelleg mellett az ideológia kérdések fölé helyezi az etnikai politikát – ezzel megteremti a valós etnikai alapon szervezett politikát. Talán nem ártana visszatekinteni akár a 90-es évekre, amikor is a két meghatározó magyar politikai szubjektum pontosan így, mozgalomként határozta meg magát. Mai szemmel nézve szinte végrehajthatatlan a vázolt feladat, hiszen a változtatás előfeltétele a 13 éve fenntartott politikai és társadalmi feszültségek társadalmi megszüntetése. Az egységpártnak pont ez lehetett volna a feladata, de a belső torzskodások, egyesek személyes sértődöttsége és kicsinyes bosszúja ezt már a megalakulásnál aláásta. A nyitás, a mozgalmi jelleg mellett a társadalmi bővülés út lehetne az önálló sikerességhez. Jelen pillanatban viszont ennek lehetősége minimalizált, hiszen a 2024-es köztársaságielnök- és EP-választásokra fókuszál a párt. Félő, hogy az esetleges eredménytelenség, melynek sajnos valós jelei mutatkoznak, csak növelni fogja a közösségen belüli bizonytalanságot és ellehetetleníti a mozgalmi jelleg megteremtését.
- A Szövetség egyedüli pártként megmaradva az elkövetkező országos választásokon egy szlovák párttal történő közös indulás irányába nyit. Nevezhetjük koalíciónak, de lehet más megállapodás is. Ebben az esetben a párt etnikai politikai meghatározása alapjaiban változik meg, hiszen az önálló magyar politika helyett egy új viszonyrendszer alakul ki. Azt pedig, hogy a rendszerben kit lehet majd alá- és fölérendelt szerepkörben látni, nem szükséges taglalni. Ami ennél sokkal fontosabb kérdés, az az, hogy a kialakuló szlovák-magyar pártkapcsolat egyúttal újabb ideológiai töréspontot emel be a magyar közösségbe, ami további repedésekhez és ellentétekhez vezet. Ez a megoldás rövidtávon lehet sikeres, hosszútávon viszont ellehetetleníti vagy akár meg is szüntetheti a magyar etnikai politika megteremtésének lehetőségét. A szlovák párttal történő közös indulás a választóbázisban újabb elvándorláshoz vezethet, hiszen az eddig kitartó magyar szavazók elvesztenék alapvető önmeghatározásukat, mely a 2010-2020-as időszakban a magyar pártnál tartotta őket.

- Felismerve a magyar közösség politikai és társadalmi jellemzőit, akár a párt vezetésének közreműködésével is megkezdődhet a nem „szövetséges” választói réteg megszervezése. Nyilván az eddigi etnikai politikától eltérő világnézeti és döntéshozatali folyamatok voltak, amik az ő esetükben az otthonmaradást és más párt szavazást kiváltották. Tudatosítanunk kell, hogy magyar közösségünk számos kérdésben sokrétű, így az etnikai politizálás egyik meghatározó elemévé kell tenni, hogy a lehető legszélesebb réteget meg tudja szólítani. Ennél a változatnál az is fennáll, hogy egy újabb politikai formáció/platform jelenik meg, mely pl. a liberális réteg megszervezését célozza meg. Ne feledjük, hogy a merítési lehetőség itt akár százezer magyart is jelenthet. Ami bizonyos, hogy így vagy úgy, de az etnikai politika sikerességének kulcsa az összes társadalmi réteg megszólítása. Ezt, mint azt már írtam, megteheti egy néppárti jellegű párt vagy mozgalom, de megtörténhet akár egy újabb „szaporodás” is. Nyilván a sikerességhez elengedhetetlen, hogy egyetlen magyar (nem ideológiai, hanem etnikai) lista induljon a választásokon, de úgy, hogy figyelembe veszi a társadalmi sokrétűség szülte eltéréseket is.
- A magyar közösség meghaladja a pártpolitikai látásmódot, szakmai és civil vonalon kezdi meg az önszerveződést. A jól működő társadalmakban a közösségi diskurzus egy jelentős része a problémák szakmailag megalapozott megoldása mentén halad. A politikum ebből táplálkozik, és nem fordítva. Véleményem szerint ez egy kiemelten fontos kérdés, főleg akkor, amikor egyértelmű a statisztikai adatokból, hogy társadalmi szétszalazódás okozója még helyi szinten is sok esetben a politikai ellenségeskedésben keresendő. A szakmai és társadalmi látásmód pedig a modernkori politikai gondolkodásból kitolódik. Helyét a mindent elsőprő populista bohóckodás veszi át; lényegesen fontosabb bármit az éterbe dobni, hogy beszéljenek róla, mint megalapozott megoldásokat kínálni a legfontosabb kérdésekre. Ez a jelenség a szlovákiai/felvidéki magyar politikát sem kerülte el. Ennek a trendnek az ellenszerét a közgondolkodás felsőbb szintre emelése jelentheti, ez teremthet újra minőségi politikai diskurzust.
- A permanens parlamenten kívüliség az egyéni ambíciók és a szlovák pártok már meglévő felismerését tovább bővítve, a teljes magyar politikum eltolódik az aktivizmus politikájának irányába. Ez egy-egy, vagy akár csoportos magyar jelöltek listára tételét jelenti. A próbálkozások most is jelen voltak, hiszen számos szlovák párt tett magyar jelöltet a listájára, de arról elfeledkezett, hogy a „sikerhez” befutáshoz közeli helyet kell biztosítani. Más kérdés, hogy a szlovák pártok aktivizmust felhajtó lépései azért sem voltak hangsúlyosak, mert egyrészt a jelöltek kikerültek a magyar közösség képviselőjét hangsúlyozó kommunikációból, másrészt a szlovák pártok ennek megléte nélkül is jelentős magyar szavazatot vittek le. Az aktivizmus politikájának felgyorsulása komoly veszélyt jelent a közösség – egyébként is gyenge lábakon álló – önazonossági kérdéseinek meghatározására és sokkal inkább a kirakatpolitika irányába viszi a politikai megjelenésünket. A szlovák pártok felismerését pontosan mutatja az európai parlamenti választásokon induló progresszívek listája. A legerősebb ellenzéki párt EP választási listavezetője magyar nemzetiségű jelölt, aki a 2023-as szakértői kormány miniszterelnöke volt. A progresszívek lépése egyébként lehetőséget ad a volt vegyespárti magyar szavazóknak is, hogy az ideológiai törésvonaluk mentén a nemzeti-konzervatív Szövetség listája ellen szavazzanak, ami kétségesse teheti a Szövetség EP-választási sikerességét.

Közösségszervezés nélkül nem alakul ki stabil politikai közösség, melynek hiánya egyben a 428 ezres szlovákiai magyar közösség parlamenti képviselte biztosításának lehetőségét sem teremti meg. A politikai intézményesített viszonyrendszerben elsődlegesen meg kell vizsgálni azokat a folyamatokat, melyeket jelen választási elemzésünkben fogalmaztunk meg. Az elmúlt évtizedek pontosan mutatják a hibákat és a lehetőségeket is, azaz azt, hogy merre kellene haladnia a honi magyar közösség vezetőinek.

PR CIVIS

Szerkesztette: Kállay András

Pro Civis

2024

Csallóközcsütörtök